სს იშბანკი საქართველო

2024 წლის 31 დეკემბრით
დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი დამოუკიდებელი
აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 6 მოგების ან ზარალის და სხვა
სრული შემოსავლის ანგარიშგება 7 საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება
8 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 9

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1 შესავალი 10
2 ბანკის საოპერაციო გარემო 10
3 მომზადების საფუძველი 11
4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ 12
5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას 20
6 ახალი ან გადახედილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება 22
7 ახალი სააღრიცხვო განცხადებები 22
8 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 23
9 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში 24
10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები 25
11 ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები 37
12 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 38
13 ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით 39
14 სხვა აქტივები და ვალდებულებები 40
15 ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ 41
16 ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ 41
17 სხვა ნასესხები სახსრები 42
18 წმინდა საპროცენტო შემოსავალი 42
19 წმინდა საკომისიო შემოსავალი 43
20 მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 43
21 პერსონალის ხარჯები 43
22 სხვა ხარჯები 44
23 დაბეგვრა 44
24 კაპიტალის მართვა (არა-აუდიტირებული) 46
25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი 47
26 საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები 71
27 პირობითი ვალდებულებები 71
28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან 72
29 სამართლიანი ღირებულების შეფასება 75
30 საანგარიშგებო თარიღის შემდგომი მოვლენები 76

შპს „KPMG Georgia“ ჯი ემ თი
პლაზა, სართული 5
მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი , N4, (ნაკვ.66/4)
თბილისი, საქართველო 0105
ს/კ 404437695 ტელეფონი:
+995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს იშბანკი საქართველოს აქციონერს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს იშბანკი საქართველოს (შემდგომში „ბანკი“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისაგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე თანდართული შენიშვნებისგან, მათ შორის ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს აღრიცხვის სტანდარტები) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ -ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ ბანკისგან ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს (ბესს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ საქართველოში ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით და ბესს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისათვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა საკითხი

ბანკის ფინანსური ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის და აღნიშნული თარიღებით დასრულებული წლებისთვის, აუდიტირებული იყო სხვა აუდიტორების მიერ, რომლებმაც გამოთქვეს არამოდიფიცირებული მოსაზრება აღნიშნულ ანგარიშგებაზე 2024 წლის 4 ივლისს და 2023 წლის 31 მარტს, შესაბამისად.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. მმართველობითი ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს და ჩვენ არ გავცემთ რაიმე სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ.

შპს „KPMG Georgia", კომპანია რეგისტრირებული საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, KPMG-ის დამოუკიდებელი წევრი ფირმების გლობალური ორგანიზაციის წევრი ფირმა, რომელიც ერთიანდება გარანტიით შეზღუდულ კერძო ინგლისურ კომპანიაში KPMG International Limited

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას, როდესაც ის ჩვენთვის გახდება ხელმისაწვდომი და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.

მმართველობითი ანგარიშის გაცნობის შემდეგ, ჩვენ გამოვთქვამთ აზრს იმასთან დაკავშირებით, სხვა ინფორმაცია:

- შეესაბამება თუ არა ფინანსურ ანგარიშგებას და მოიცავს თუ არა არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ".

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს აღრიცხვის სტანდარტები) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ბანკის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ბანკის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ბანკის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა შეცდომით ან თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებულებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებითი უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნაგანმარტებების მართებულობას.

სს დამოუკიდებელი აუდიტორის
დასკვნა გვერდი 2

- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ბანკის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი კომპანია.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია:

ნიკოლოზ ჭოჭუა

შპს "KPMG Georgia"
19 აგვისტო 2025 წელი

	47,606	77,287	57,785
	40,896	35,988	39,030
	323,601	270,487	270,017
	2,976	11,538	2,353
	53,238	58,330	37,137
	9,823	8,134	6,988
	3,823	74	-
	2,844	2,848	2,796
	484,807	464,686	416,106
	138,444	109,832	83,628
	120,318	173,122	149,293
	70,186	39,233	57,050
	670	641	764
	8,808	7,800	8,024
	338,426	330,628	298,759
	69,162	69,162	69,162
	-	-	(87)
	77,219	64,896	48,272
	146,381	134,058	117,347
	484,807	464,686	416,106

	შენიშვნები	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023*	31 დეკემბერი 2022*
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი				

სს იშბანკი საქართველო

ეკვივალენტები 8 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში 9

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები* 10 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 12 ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები* 11 ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით 13 მოგების გადასახადის აქტივი სხვა აქტივები 14 სულ აქტივები

ვალდებულებები დაწესებულებების მიმართ 15 ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ 16 სხვა ნასესხები სახსრები 17 გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები 23

სხვა ვალდებულებები 14 სულ ვალდებულებები

კაპიტალი სააქციო კაპიტალი სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისათვის გაუნაწილებელი მოგება სულ კაპიტალი სულ ვალდებულებები და კაპიტალი

* თავისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ბანკმა გადახედა მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციების წარდგენას. დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

2024 წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
(ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნები	2024	2023	2022
		38,265	36,917	29,780
		(15,839)	(11,595)	(7,397)
		22,426	25,322	22,383
		3,313	3,326	3,238
		(608)	(563)	(1,395)
		2,705	2,763	1,843
		978	3,270	2,956
		492	(304)	(1,057)
		1,470	2,966	1,899
		-	(87)	(118)

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით		(2)	(293)	(1,379)
გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო ხარჯი				
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	18	26,599	30,671	24,628
საკომისიო შემოსავალი საკომისიო ხარჯი		(6,486)	(5,469)	(4,821)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	19	3	60	-
		(4,970)	(4,417)	(4,030)
უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობის შედეგად მიღებული შემოსულობა, შემცირებული ზარალით		15,146	20,845	15,777
საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა/(ზარალი)		(2,823)	(4,221)	(3,264)
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა		12,323	16,624	12,513
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასვლიდან მიღებული ზარალი		-	87	485
		-	-	(82)
		-	87	403
		12,323	16,711	12,916

ჰუსეინ ქარაბულუთ

უჩა სარალიძე

თანდართული შენიშვნები, რომლებიც განთავსებულია 10-76 გვერდებზე, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

სს იშბანკი საქართველო

აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე ფინანსური დირექტორი

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 20

საოპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდეგ

პერსონალის ხარჯები 21 სხვა შემოსავალი სხვა ხარჯები 22

მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე

მოგების გადასახადის ხარჯი 23

წლის მოგება

სხვა სრული შემოსავალი

ელემენტები, რომლებიც არის ან შეიძლება შემდგომ იყოს რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების მოძრაობა

მოგების გადასახადის გავლენა სხვა სრულ შემოსავალზე 23

სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა ხელმძღვანელობის სახელით 2025 წლის 19 აგვისტოს, შემდეგი პირების მიერ:

სს იშბანკი საქართველო

2024 წლის საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

(ათას ქართულ ლარში)

	სამართლიანი ღირებულების რეზერვი	საინვესტიციო

ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს წლის მოგება სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში

მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	სააქციო კაპიტალი	ფასიანი ქაღალდებისათვის	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	69,162	(490)	35,759	104,431
	-	-	12,513	12,513
წლის მოგება სხვა სრული შემოსავალი წლის	-	403	-	403
განმავლობაში	-	403	12,513	12,916
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	69,162	(87)	48,272	117,347
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს				
	-	-	16,624	16,624
წლის მოგება	-	87	-	87
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	87	16,624	16,711
ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბერს	69,162	-	64,896	134,058
	-	-	12,323	12,323
	-	-	12,323	12,323
	69,162	-	77,219	146,381

	შენიშვნები	2024	2023	2022
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე				
კორექტირებები:		15,146	20,845	15,777
ცვეთა და ამორტიზაცია	22			
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი	10			
საპროცენტო ხარჯი	Error! Bookmark not defined.	1,281	1,107	1,234
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი/(შემოსულობა)	13 Error! Bookmark not defined.	(38,265)	(36,917)	(29,780)
		15,839	11,595	7,185
		2	293	1,379
არამატერიალური აქტივების ჩამოწერა		-	24	(85)
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა		144	-	-
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასვლისას მიღებული ზარალი		(492)	333	(1,899)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები, საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		-	87	-
საქართველოს ეროვნულ ბანკში სავალდებულო რეზერვების (ზრდა)/შემცირება		(6,345)	(2,633)	(6,189)
ბანკებიდან მისაღები თანხების შემცირება				
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ზრდა*				
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციების შემცირება/(ზრდა)*		(3,886)	3,933	(7,950)
		-	-	286
სხვა აქტივების შემცირება/(ზრდა)		(50,662)	(4)	(60,363)
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ ვალდებულებების ზრდა		5,122	(21,193)	(16,721)
მომხმარებლების მიმართ ვალდებულებების (შემცირება)/ზრდა		8	(126)	1,426
სხვა ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)		27,269	23,449	11,427
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან/(გამოყენებული საოპერაციო საქმიანობებში), პროცენტის და გადასახადების გადახდამდე		(54,750)	24,670	59,923
მიღებული პროცენტი		1,275	793	(587)
გადახდილი პროცენტი				
გადახდილი მოგების გადასახადი				
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები/(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები)		(81,969)	28,889	(18,748)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვები		38,077	36,484	29,279
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან მიღებული ფულადი სახსრები		(14,522)	(10,627)	(6,847)
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	13	(6,543)	(4,884)	(3,646)
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული/ (საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული) ფულადი სახსრები		(64,957)	49,862	38
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობებიდან				
სხვა ნასესხები სახსრებიდან მიღებული ფულადი სახსრები	17			
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა	17			
საიჯარო ვალდებულების ძირი თანხის დაფარვა	14			
საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული/ (გამოყენებული) ფულადი ნაკადები		(7,549)	(12,291)	(3,210)
წმინდა (კლება)/მატება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		16,103	3,263	14,753
		(2,990)	(2,229)	(64)
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	8	5,564	(11,257)	11,479
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	8			
		47,201	-	8,653
		(16,751)	(18,492)	(13,287)
		(725)	(684)	(801)
		29,725	(19,176)	(5,435)
		(29,668)	19,429	6,082
		(13)	73	(335)
		77,287	57,785	52,038
		47,606	77,287	57,785

* თავისი ფულადი ნაკადების ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ბანკმა გადახედა მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციების წარდგენას. დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

1 შესავალი

სს „იშბანკი საქართველო“ (შემდგომში „ბანკი“) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას, რომელიც დარეგისტრირებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად 2015 წლის 29 ივნისს. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ 2015 წლის 1 აგვისტოს მინიჭებული ლიცენზიის (№ 368) შესაბამისად. ბანკი დარეგისტრირებულია სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს“ მიერ და მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 404496611.

რეორგანიზაციამდე (2015 წლის 1 აგვისტო) ბანკი წარმოადგენდა სს „იშბანკ თურქეთის“ ბათუმის ფილიალს (შემდგომში „ფილიალი“), რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დარეგისტრირებულია (ლიცენზია №: 908) როგორც თურქეთში 1924 წელს დაფუძნებული უცხოური ბანკის, „Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ის“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“ ან „აქციონერი“) ფილიალი.

ძირითადი საქმიანობა. ბანკის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს შემდეგს: საზოგადოებისგან დეპოზიტების მიღება და კრედიტის გაცემა, ფულადი გადარიცხვები როგორც საქართველოში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ, ვალუტების გაცვლა და სხვა საბანკო მომსახურების მიწოდება კომერციული და საცალო კლიენტებისთვის. ბანკის მთავარი ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში და 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მას აქვს ერთი ფილიალი თბილისში (2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

2 ფილიალი თბილისსა და ბათუმში).

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. ბანკის რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია
თბილისი, საქართველო, ილია ჭავჭავაძის გამზირი 72ა.

2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის 100%-იანი აქციონერი იყო სს „იშბანკ თურქეთი“.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს იშბანკ თურქეთის აქციების 38.59%-ს ფლობს T. İş Bankası A.Ş. დამატებითი საპენსიო ფონდი (შემდგომში „ფონდი“), 28.09%-ს ფლობს რესპუბლიკური სახალხო პარტია - CHP (ათათურქის აქციები) და 33.32% არის თავისუფალ მიმოქცევაში (2023 წლის 31 დეკემბერი: 38.2%, 28.09% და 33.71%, შესაბამისად, 2022 წლის 31 დეკემბერი: 37.31%, 28.09%, 34.60%, შესაბამისად).

2024, 2023 და 22022 წლების 31 დეკემბრისთვის, ბანკს არ ჰყავს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.
ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 28-ე შენიშვნაში.

2 ბანკის საოპერაციო გარემო

ბანკის საქმიანობა ძირითადად ხორციელდება საქართველოში. შესაბამისად, ბანკზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური და ფინანსური ფაქტორები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თავისებურებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სტრუქტურები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის. გარდა ამისა, 2025 წლის აპრილში შეერთებული შტატების მიერ გარკვეული კატეგორიის საქონლის იმპორტზე ტარიფების დაწესებამ ხელი შეუწყო გლობალურ ეკონომიკურ გაურკვევლობას. აღნიშნული ზომები გავლენას ახდენს საერთაშორისო სავაჭრო ნაკადებსა და ინვესტორების განწყობაზე. ტარიფებისა და სხვა პროტექციონისტული ზომების შემოღებამ, ნავთობის გლობალური ფასების არასტაბილურობამ და რუსეთის ფედერაციასა და უკრაინას შორის მიმდინარე სამხედრო კონფლიქტმა კიდევ უფრო გაზარდა გაურკვევლობა ბიზნეს გარემოში.

უკანასკნელ მოვლენებს, მათ შორის ინფლაციას, მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე.

კლიმატის ცვლილება. ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა გლობალური ინფორმირებულობა და ზრუნვა კლიმატის ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ. ბანკმა მიიღო გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკა, რომელიც აღწერს ბანკის პასუხისმგებლობას მდგრადი დაფინანსების

მიმართ, როგორც პასუხისმგებლიანი კორპორაციული მართვის განუყოფელ ნაწილს. ბანკმა განიხილა კლიმატთან დაკავშირებული რისკების ზემოქმედება და არ გამოუვლენია რისკი, რომელმაც შეიძლება მნიშვნელოვნად იმოქმედოს ბანკის ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

2 ბანკის საოპერაციო გარემო (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობის შეფასებით, სასესხო პორტფელის ამჟამინდელი შემადგენლობა და ვადიანობის სტრუქტურა აჩვენებს, რომ პორტფელის უდიდესი ნაწილი ნაკლებად მოწყვლადია კლიმატის რისკის მიმართ. ხელმძღვანელობა აგრძელებს ამ სფეროში მიმდინარე მოვლენების მონიტორინგს და საჭიროების შემთხვევაში მოახდენს რეაგირებას ბანკის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად და მიიღებს ყველა სამთავრობო მითითებას, თუ და როდესაც ისინი გამოქვეყნდება იმ ბაზრებზე, სადაც ბანკი ოპერირებს.

3 მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს აღრიცხვის სტანდარტები“) შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების პრინციპის მიხედვით, როგორც მოდიფიცირებულია ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებით მათი სამართლიანი ღირებულების მიხედვით და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების გადაფასებით. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულია აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, მიმოხილულია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკები თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული, ყველა წარმოდგენილ პერიოდთან მიმართებაში.

ბანკი წარადგენს შესადარის ინფორმაციას მიმდინარე პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა თანხისთვის, გასული ორი პერიოდისთვის - 2023 წლის 31 დეკემბრით და 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის. ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ასეთი განმარტებითი ინფორმაცია უფრო სასარგებლო და ინფორმაციულია ბანკის დაინტერესებული მხარეებისთვის.

სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა. საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“ ან „₾“), რომელიც წარმოადგენს ბანკის სამუშაო და წარსადგენ ვალუტას. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ქართულ ლარში (“ლარი”), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც სხვაგვარადაა მითითებული.

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში თავდაპირველად აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში და კონვერტირდება ოპერაციის თარიღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსით. საანგარიშგებო თარიღისთვის, უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თავიდან გადაანგარიშება სამუშაო ვალუტაში ხდება ამავე თარიღისთვის არსებული, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრული ოფიციალური გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში ოპერაციების გადაყვანის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარებულია მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როგორც სავალუტო შემოსულობა, შემცირებული ზარალით – გადაყვანის სხვაობები. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება, გადაყვანილია კომპანიის სამუშაო ვალუტაში სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით, კონვერტირდება გარიგების თარიღისთვის არსებული გაცვლითი კურსით. გადაფასებისას წარმოშობილი უცხოური ვალუტის კონვერტაციით განპირობებული სხვაობები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(ათას ქართულ ლარში)

ბანკის მიერ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული სავალუტო კურსები 2024 წლის 31 დეკემბრის, 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
1 აშშ დოლარი / ₾	2.8068	2.6894	2.7020
1 ევრო / ₾	2.9306	2.9753	2.8844
1 თურქული ლირა/₾	0.0795	0.0910	0.1443
1 გირვანქა სტერლინგი / ₾	3.5349	3.4228	3.2581

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა. ბანკი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას წარადგენს ლიკვიდურობის მიხედვით, ბანკის განზრახვისა და აღქმული შესაძლებლობის საფუძველზე, შეძლოს ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების აქტივების/ვალდებულებების უმეტესი ნაწილის დაბრუნება/ანგარიშსწორება. დაბრუნების ან ანგარიშსწორების ანალიზი საანგარიშგებო თარიღიდან (მოკლევადიანი) 12 თვის განმავლობაში და დამატებით 12 თვის განმავლობაში საანგარიშგებო თარიღიდან (გრძელვადიანი) წარმოდგენილია 25-ე შენიშვნაში.

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, რაც კორექტირდება გარიგების ხარჯების გათვალისწინებით.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. ბანკი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახორციელებს შემდეგ შეფასების კატეგორიებად: სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და ამორტიზებული ღირებულებით. სავალო ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) ბანკის ბიზნეს მოდელზე დაკავშირებული აქტივების პორტფელის მართვისთვის და (ii) აქტივის ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ბანკი არ ახდენს თავისი ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გარდა ისეთი გამონაკლისი შემთხვევებისა, როდესაც ბანკი ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს მოდელს. ფინანსური ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია არ ხდება.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი. ბანკი პერსპექტიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ასევე სასესხო ვალდებულებებიდან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკისადმი დაქვემდებარებისთვის. ბანკი აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ბანკი იყენებს გაუფასურების სამი სტადიის მოდელს. მიდგომა შეჯამებულია შემდეგნაირად:

- 1-ელი სტადია: ბანკი აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დაშვებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა. 12 თვეზე ნაკლები დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შეესაბამება დარჩენილ დაფარვის ვადას.
- 2-ე სტადია: ბანკი აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით, იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. ეს მოითხოვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლას არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის საფუძველზე, რომელიც წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობას. რეზერვი საკრედიტო ზარალებისთვის ამ სტადიაზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილია საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 სტადიის 12 თვე. მე-2 სტადიაზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტები ჯერ (ამ სტადიისთვის) არ ითვლებიან საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად.
- მე-3 სტადია: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 სტადიაზე. ბანკი აღიარებს ზარალის რეზერვს იმ ოდენობით, რომელიც უტოლდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რაც ასახავს 100%-იანი დეფოლტის ალბათობას (PD) ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით.

ფინანსური ინსტრუმენტები ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნის ფარგლებში, კლასიფიცირებულია ზემოთ ჩამოთვლილი სამი სტადიიდან ერთ-ერთზე.

ძირითადი განსჯა და შეფასებები, რომლებიც გამოყენებულია ფასს 9-ის მიხედვით, წარმოდგენილია მე-5 შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა და მოდიფიცირება. ბანკი მაშინ წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც იწურება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული უფლებები ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღებაზე, ან როდესაც იგი გადასცემს ფინანსურ აქტივს ისეთ გარიგებაში, რომლის პირობებითაც ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი გადაიცემა ან რომელშიც ბანკი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს და არ ინარჩუნებს კონტროლს ფინანსურ აქტივზე.

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

ბანკი აფასებს არის თუ არა არსებითი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიცირება არსებითი, რა დროსაც იგი ითვალისწინებს გარკვეულ ხარისხობრივ და რაოდენობრივ ფაქტორებს ერთად. ხარისხობრივი კრიტერიუმები შეიძლება მოიცავდეს საკრედიტო ხაზის მნიშვნელოვან ცვლილებას, კონტრაჰენტის ცვლილებას, სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებას საბაზრო გარემოს ცვლილების გამო.

რაოდენობრივი შეფასებისთვის, ბანკი ადარებს თავდაპირველ და გადასინჯულ მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს აქტივებთან, არის თუ არა აქტივის რისკები და სარგებელი არსებითად განსხვავებული სახელშეკრულებო მოდიფიცირების შედეგად. უნდა შეფასდეს, არის თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილება არსებითი (მნიშვნელობა განისაზღვრება, როგორც 10%-იანი ცვლილება). თუ ტესტის შედეგი 10%-იან ზღვარს აღემატება, სესხს აღიარება უნდა შეუწყდეს, ხოლო თუ ტესტის შემდეგ შედეგი 10%ის ქვემოთ ან მისი ტოლია, ფინანსური აქტივი შეიძლება შეფასდეს, როგორც მოდიფიცირებული.

თუ ზემოთ აღნიშნული ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმები არ არის დაკმაყოფილებული, მაშინ მოდიფიცირება არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას.

ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები ნაწილობრივ, ან მთლიანად ჩამოიწერება მხოლოდ მაშინ, როდესაც ბანკი შეწყვეტს მათი ამოღების მცდელობას. თუ ჩამოსაწერი თანხა დაგროვილ ზარალის რეზერვზე მეტია, სხვაობა ჯერ განიხილება, როგორც რეზერვის დამატება, რომელიც, შემდეგ, რომელიც შემდეგ გამოიყენება მთლიან საბალანსო ღირებულებასთან მიმართებით. ყოველგვარი შემდგომი ამოღება კრედიტდება საკრედიტო ზარალის ხარჯში. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას. ბანკის ჩამოწერის მეთოდოლოგიის შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 25.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია,
როგორც შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. არაფინანსური აქტივები, გარდა გადავადებული გადასახადებისა, გაუფასურებაზე ფასდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. არაფინანსური აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება წარმოადგენს უდიდესს მის სამართლიან ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვების დანახარჯებით და მის გამოყენების ღირებულებას შორის. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები სავარაუდო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით), რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. იმ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება, რომელიც არ ახდენს ისეთი ფულადი ნაკადების გენერირებას, რომლებიც დიდწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებისგან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან, განისაზღვრება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი იმ ერთეულისათვის, რომელსაც აღნიშნული აქტივი მიეკუთვნება. გაუფასურების ზარალი აღიარდება, როდესაც აქტივის ან მისი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. არაფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული ყველა გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, ხოლო მისი აღდგენა ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი აქვს ცვლილებას ანაზღაურებადი ღირებულების გამოთვლებში. გაუფასურების ზარალი აღდგენას ექვემდებარება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას (გაუფასურების ან ამორტიზაციის გამოკლებით), რაც იქნებოდა განსაზღვრული გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არის მუხლები, რომლებიც იოლად კონვერტირდება ფულადი სახსრების ცნობილ ოდენობებად და რომლებიც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ბანკნოტებსა და მონეტებს სალაროში, საქართველოს ეროვნული ბანკიდან (სებ) მისაღებ თანხებს სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით და სხვა მაღალი ლიკვიდობის მქონე ფინანსურ აქტივებს სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წარმოდგენილია ამორტიზებული ღირებულებით.

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში. ფინანსური აქტივები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომლებიც არ გამოიყენება ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად.

არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

4

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები აღირიცხება მაშინ, როდესაც ბანკი ავანსად გასცემს ფულს მომხმარებლისგან მისაღები სესხის შესაძენად ან მისი წარმოქმნისათვის. გაუფასურების რეზერვები განისაზღვრება საპროგნოზო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების საფუძველზე. შენიშვნა 25 უზრუნველყოფს ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების, დაშვებებისა და შეფასების ტექნიკის შესახებ.

მოთხოვნების ფაქტორინგი. მოთხოვნების ფაქტორინგი, რომელიც წარმოდგენილია, როგორც მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება. ისინი თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით დამატებული დამატებითი პირდაპირი გარიგების ხარჯები და შემდგომ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს სახელმწიფო ობლიგაციებს. ბანკი საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აკლასიფიცირებს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი, ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. სავალო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ პროცენტისა და ძირითადი თანხის გადახდებს („SPPI“). სავალო ფასიანი ქაღალდები აისახება სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ისინი ინახება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებისთვის და გასაყიდად, სადაც ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და იმ შემთხვევაში, თუ ისინი არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ამ აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით და აღიარდება წლის მოგება ან ზარალში. ყველა სხვა ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში აღირიცხება სხვა სრულ შემოსავალში. როდესაც ფასიან ქაღალდებს აღიარება უწყდება, სხვა სრულ შემოსავალში ადრე აღიარებული კუმულაციური შემოსულობა ან ზარალი რეკლასიფიცირდება სხვა სრული შემოსავლიდან მოგება ან ზარალში.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები. ბანკი მის ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ კორპორაციულ ობლიგაციებს აკლასიფიცირებს რადგან ისინი ფლობილია იმ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად რომლებიც წარმოადგენს SPPI-ს. ამ აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით და აღიარდება წლის მოგება ან ზარალში.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, ყოველდღიური მომსახურების ხარჯების გამოკლებით, რომელიც შემცირებულია დაგროვილი ცვეთითა და ღირებულების გაუფასურებით. მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადების ცვლილებები აღირიცხება ამორტიზაციის პერიოდის ან მეთოდოლოგიის შეცვლით, საჭიროებისამებრ, და განიხილება, როგორც ცვლილებები შეფასებებში. აქტივები გამოყენების უფლებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია ძირითად საშუალებებთან ერთად - იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკა ქვემოთ. „აქტივები გამოყენების უფლებით“ ცვეთა ხდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, იჯარის ვადის განმავლობაში.

ცვეთა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდით ინდივიდუალური აქტივების მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადების განმავლობაში:

ცვეთის დარიცხვა იწყება შეძენის თარიღიდან, ან საწარმოს შიგნით შექმნილ აქტივებთან მიმართებაში, აქტივის დასრულების და გამოსაყენებლად მზადყოფნის მომენტიდან. სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები შემდეგია:

საიჯარო კეთილმოწყობა	10 წელი; კომპიუტერული ტექნიკა და
საოფისე აღჭურვილობა	5-10 წელი; ავეჯი და მოწყობილობები
	5 წელი; სატრანსპორტო საშუალებები

(ათას ქართულ ლარში)

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

	5 წელი; აქტივები გამოყენების უფლებით იჯარის ვადა

აქტივი უნდა ამოღებულ იქნეს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან გასვლისას, ან როდესაც ის ამოღებულია სარგებლობიდან და მოსალოდნელი არ არის მისი გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება. ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც წარმოიქმნება აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად, შედის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როდესაც აქტივს აღიარება უწყდება.

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულებები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ცვეთის მეთოდები გადაიხედება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება პერსპექტიულად.

არამატერიალური აქტივები. შეძენილი არამატერიალური აქტივები აისახება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. შეძენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები კაპიტალიზდება კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შეძენისა და გამოყენებისთვის გაწეული ხარჯების საფუძველზე.
ამორტიზაცია დაირიცხება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის საფუძველზე არამატერიალური აქტივების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადების განმავლობაში. სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები 15 წლამდეა.

აქტივები გამოყენების უფლებით. აქტივები გამოყენების უფლებით წარმოდგენილია ძირითადი საშუალებების, არამატერიალური აქტივების და აქტივები გამოყენების უფლებით ნაწილის სახით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ბანკი აქტივს გამოყენების უფლებით აღიარებს იჯარის დაწყების თარიღისთვის. აქტივები გამოყენების უფლებით ფასდება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულებების ხელახალი შეფასებისთვის. გამოყენების უფლებით აქტივების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების ოდენობას, თავდაპირველად გაწეულ პირდაპირ დანახარჯებს და დაწყების თარიღამდე ან აღნიშნული თარიღისთვის განხორციელებულ საიჯარო გადახდებს (გამოკლებული ნებისმიერი მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდები). შემდგომ აქტივს გამოყენების უფლებით ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით საიჯარო ვადის განმავლობაში. აქტივები გამოყენების უფლებით ასევე ექვემდებარება გაუფასურებას.

დასაკუთრებული აქტივები. ბანკის პოლიტიკას წარმოადგენს იმის განსაზღვრა, არის თუ არა დასაკუთრებული აქტივი საუკეთესოდ გამოყენებული მისი შიდა ოპერაციებისთვის, თუ ის უნდა გაიყიდოს. შიდა ოპერაციებისთვის გამოსადეგად განსაზღვრული აქტივები გადაეცემა მათთვის შესაბამის აქტივების კატეგორიას, მათი დასაკუთრების ღირებულებას, ან თავდაპირველი უზრუნველყოფილი აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის ყველაზე დაბალი ღირებულებით. აქტივები, რომლებისთვისაც გაყიდვა უკეთეს ვარიანტად ითვლება, გადადის გასაყიდად ფლობილ აქტივებში მათი სამართლიანი ღირებულებით (ფინანსური აქტივების შემთხვევაში) და არაფინანსური აქტივების შემთხვევაში, დეფოლტირებული სესხის საბალანსო ღირებულებით დასაკუთრების თარიღისთვის, ბანკის პოლიტიკის შესაბამისად.

ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ. ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ არის არაწარმოებული ვალდებულებები ფიზიკური ან კორპორაციული კლიენტების მიმართ და ასახულია ამორტიზებული ღირებულებით.

სხვა ნასესხები სახსრები. გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება როგორც ვალდებულებები, როდესაც სახელშეკრულებო შეთანხმების არსი წარმოქმნის ბანკის ვალდებულებას, მფლობელს ან გადასცეს ფულადი სახსრები, ან სხვა ფინანსური აქტივი, ან

დააკმაყოფილოს ვალდებულება, გარდა ფულადი სახსრების, ან სხვა ფინანსური აქტივის ფიქსირებული ოდენობის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ფიქსირებულ ოდენობაში გაცვლის გზით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ნასესხები სახსრები შემდგომში ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობა და ზარალი აღიარდება მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, ნასესხები სახსრების აღიარების შეწყვეტისას, ასევე ამორტიზაციის პროცესში. თუ ბანკი შეისყიდის საკუთარ ვალს, ის ამოღებულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან და სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. საიჯარო ვალდებულებები. საიჯარო ვალდებულებები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში სხვა ვალდებულებების ნაწილის სახით არის წარმოდგენილი. იჯარის დაწყების თარიღისთვის, ბანკი აღიარებს იჯარის ვადის მანძილზე გადასახდელი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით შეფასებულ საიჯარო ვალდებულებებს. საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს გამოკლებული ნებისმიერი იჯარის წამახალისებელი გადახდების მოთხოვნები, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე, და ასევე, ნარჩენი ღირებულების გარანტიის ფარგლებში გადასახდელი ოდენობები. საიჯარო გადახდები ასევე მოიცავს შესყიდვის ოფციონის აღსრულების ფასს, რომელიც გონივრულად სარწმუნოა, რომ გამოყენებული იქნება ბანკის მიერ და ჯარიმების გადახდას იჯარის შეწყვეტისთვის, თუ იჯარის პირობები ასახავს ბანკის მიერ შეწყვეტის ოფციონის გამოყენებას.

საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლისას, ბანკი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის რადგან იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი არ არის ადვილად განსაზღვრადი. საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გადაფასებულია თუ არსებობს მოდიფიცირება, საიჯარო ვადის ცვლილება, საიჯარო გადასახდელების ცვლილება ან ცვლილება საიჯარო აქტივის შესყიდვის ოფციონის შეფასებაში.

ფინანსური გარანტიები, შესრულების გარანტიები, აკრედიტივები და აუთვისებელი სასესხო ვალდებულებები. ბანკი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს, შესრულების გარანტიებს, აკრედიტივებს და სასესხო
ვალდებულებებს.

ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით, და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ბანკის ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება შემდეგ ორ მაჩვენებელს შორის უდიდესით: თავდაპირველად აღიარებული თანხა, დაგროვილი ამორტიზაციის გამოკლებით, რაც აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში, და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი.

შესრულების გარანტიები არის ხელშეკრულებები, რომლებიც უზრუნველყოფენ კომპენსაციას სხვა მხარის მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ისინი ფინანსურ ანგარიშგებაში თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

აუთვისებელი სასესხო ვალდებულებები და აკრედიტივები არის ვალდებულებები, რომელთა მიხედვითაც ბანკი ვალდებულია, ვალდებულების ხანგრძლივობის მანძილზე მომხმარებლისთვის გასცეს სესხი წინასწარ განსაზღვრული პირობებით. ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებების მსგავსად, ეს ხელშეკრულებები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოთხოვნების ფარგლებშია.

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით. დამატებითი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებაზე აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი საგადასახადო გავლენის გამოკლებით.

დივიდენდები. ბანკის მიერ დივიდენდების გამოცხადებისა და გადახდის უნარი ექვემდებარება საქართველოს კანონმდებლობით მოქმედ წესებსა და რეგულაციებს. ჩვეულებრივ აქციებთან მიმართებაში

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

დივიდენდები აისახება როგორც გაუნაწილებელი მოგების მიკუთვნება, მათი გამოცხადების პერიოდში. დივიდენდები აღიარდება, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან საანგარიშგებო თარიღისთვის მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ისინი გამოცხადებულია საანგარიშგებო თარიღამდე ან ამ თარიღის დადგომისას. დივიდენდების ასახვა ანგარიშგებაში ხდება იმ შემთხვევაში თუ, ის გამოცხადებულია საანგარიშგებო თარიღამდე, ან გამოცხადებულია საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ, მაგრამ არაუგვიანეს ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცებისა.

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება. შემოსავალი აღიარდება იმდენად, რამდენადაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა ბანკში და შემოსავლის საიმედოდ შეფასება შესაძლებელი იქნება. შემოსავლის აღიარებამდე ასევე დაკმაყოფილებული უნდა იყოს შემდეგი სპეციალური კრიტერიუმები:

ფასს 9-ის თანახმად, საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით. საპროცენტო შემოსავალი პროცენტიანი ფინანსური აქტივებისთვის, რომელიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასს 9-ის მიხედვით, ასევე აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი ასევე გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ამორტიზებული ღირებულებით ფლობილი ყველა ფინანსური ვალდებულებისთვის.

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

'ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი' არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს მომავალ ფულად შემოსულობებს ფინანსური აქტივების ან ვალდებულებების მოსალოდნელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში, ან შესაბამისობის შემთხვევაში, უფრო მოკლე პერიოდის განმავლობაში, ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (და, შესაბამისად, ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება) გამოითვლება გარიგების ხარჯების და ნებისმიერი დისკონტის ან პრემიის გათვალისწინებით ფინანსური აქტივების შეძენისას, აგრეთვე, საფასური და ხარჯები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშება ასევე ითვალისწინებს პოტენციურად განსხვავებული საპროცენტო განაკვეთების გავლენას, რომლებიც შეიძლება დაირიცხოს ფინანსური აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის სხვადასხვა ეტაპზე, და პროდუქტის სასიცოცხლო ციკლის სხვა მახასიათებლებს (მათ შორის, გადახდილ ავანსებს, ჯარიმას და საკომისიოებს).

თუ ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივების ან ვალდებულებების ფულადი ნაკადების მოლოდინები გადაიხედება საკრედიტო რისკის გარდა სხვა მიზეზთა გამო, მაშინ სამომავლო სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილებები დისკონტირდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, საბალანსო ღირებულების შესაბამისი კორექტირებით. სხვაობები წინა საბალანსო ღირებულებიდან აღირიცხება როგორც ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების საბალანსო ღირებულების დადებითი ან უარყოფითი კორექტირება საბალანსო უწყისში, საპროცენტო შემოსავლის /ხარჯის შესაბამისი ზრდით ან შემცირებით, რომელიც გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

როდესაც ფინანსური აქტივი ხდება საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, ბანკი საპროცენტო შემოსავალს ითვლის ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივები გაჯანსაღდება და ის აღარ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, ბანკი აბრუნებს საპროცენტო შემოსავლის გაანგარიშებას მთლიან საფუძველზე.

სესხის წარმოქმნის საფასური, რომელიც ითვლება სესხის მთლიანი მომგებიანობის განუყოფელ ნაწილად, დაკავშირებულ გარიგების ხარჯებთან ერთად, გადავადდება და ამორტიზდება საპროცენტო შემოსავალში ფინანსური ინსტრუმენტის შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

საკომისიო შემოსავალი. ბანკი გამოიმუშავებს საკომისიო შემოსავალს ფინანსური მომსახურების მრავალფეროვანი ასორტიმენტიდან, რომელსაც ის სთავაზობს თავის მომხმარებლებს.

საკომისიო შემოსავალი აღიარებულია ოდენობით, რომელიც ასახავს იმ ანაზღაურებას, რომელზეც, ბანკი მოელის, რომ უფლება ექნება მომსახურების გაწევის სანაცვლოდ. ბანკი საკომისიო შემოსავლის ძირითად ნაწილს გამოიმუშავებს გამოშვებული გარანტიებიდან, ანგარიშსწორებიდან და სხვა ოპერაციებიდან.

საკომისიო შემოსავალი გაცემული გარანტიებიდან - გარანტიებზე გამომუშავებული საზღაური მოიცავს ფიქსირებულ ყოველთვიურ ან კვარტალურ საკომისიო შემოსავალს. საკომისიო შემოსავალი აღიარდება დროთა განმავლობაში მომსახურების გაწევის თანადროულად, საგარანტიო ხელშეკრულების ვადის მანძილზე.

ანგარიშსწორებისა და სხვა ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი - საკომისიო შემოსავალი აღიარებულია დროის იმ მომენტში, როდესაც ბანკი ასრულებს თავის შესასრულებელ ვალდებულებას, როგორც წესი, ძირითადი ოპერაციის შესრულებისას. მიღებული ან მისაღები საზღაურის და საკომისიოს ოდენობა წარმოადგენს გარიგების ფასს იმ მომსახურებებისთვის, რომლებიც იდენტიფიცირებულია, როგორც ცალკეული შესასრულებელი ვალდებულებები. მსგავსი შემოსავალი მოიცავს მომხმარებლის სახელით უცხოური ვალუტის გაყიდვის ან შეძენის საკომისიოებს, გადახდის ოპერაციების დამუშავების

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

საკომისიოებს, სავაჭრო საკომისიოებს, ანგარიშის გახსნისა და ტექნიკური მომსახურების საფასურს, ნაღდი ანგარიშსწორების, ამოღების ან ფულადი სახსრების გაცემის საფასურს და ა.შ.

საკრედიტო რეიტინგის ამაღლება. ბანკი იყენებს უზრუნველყოფას ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკების შესამცირებლად. უზრუნველყოფა სხვადასხვა ფორმით არსებობს, როგორიცაა: ფულადი სახსრები, ფასიანი ქაღალდები, აკრედიტივები / გარანტიები, უძრავი ქონება, მოთხოვნები. უზრუნველყოფა, თუ ის ხელახლა დასაკუთრებული არ არის, არ აღირიცხება ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. იმ ფულადი ნაკადების შემოდინება, რომლებიც განპირობებულია საკრედიტო რეიტინგის ამაღლებით და რომელთა განცალკევებით აღიარება, ფასს აღრიცხვის სტანდარტების მიხედვით, მოთხოვნილი არ არის და რომლებიც სავალო ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების განუყოფელ ნაწილად ითვლება, რაც თავის მხრივ ექვემდებარება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, შეტანილია აღნიშნული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში. ამის საფუძველზე, უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებას გავლენა აქვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაზე. უზრუნველყოფა ზოგადად ფასდება მინიმალური ღირებულებით დაწყებისთანავე და ხელახლა ფასდება კვარტალურად.

პირობითი ვალდებულებები. პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ შენიშვნებში განმარტებულია, თუ ანგარიშსწორებისას რაიმე სახის გადინების შესაძლებლობა ნაკლებსავარაუდოა. თუ გაჩნდება ალბათობა იმისა, რომ საჭირო იქნება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის გადინება მუხლისთვის რომელიც ადრე კლასიფიცირებული იყო პირობითი ვალდებულების სახით, ანარიცხი აღიარდება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი აქვს ცვლილებას ალბათობაში. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის შემოდინების ალბათობა არსებობს.

დაბეგვრა. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულია ანგარიშგების ბოლოს მოქმედი ან არსებითად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად. მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს და გადავადებულ გადასახადს და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის აღიარდება პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში, რადგან ის დაკავშირებულია ოპერაციებთან, რომლებიც ასევე აღიარდება, იმავე ან განსხვავებულ პერიოდში, პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში.

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღისათვის. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება აგრეთვე მოიცავს დივიდენდებთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

გადავადებული მოგების გადასახადი მოწოდებულია საგადასახადო ზარალის მომავალ პერიოდში გადატანის და დროებითი სხვაობების ბალანსის ვალდებულების გამოყენებით, რომლებიც წარმოიქმნება ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზებსა და მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის. თავდაპირველი აღიარების განთავისუფლების შესაბამისად, გადავადებული გადასახადები არ აღირიცხება აქტივის ან ვალდებულების თავდაპირველი აღიარების დროს დროებით სხვაობებზე საწარმოთა გაერთიანების გარდა სხვა შემთხვევებში, თუ ოპერაცია, თავდაპირველი აღრიცხვისას, არ ახდენს გავლენას არც სააღრიცხვო და არც დასაბეგრ მოგებაზე. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები არ აღირიცხება დროებით სხვაობებზე გუდვილის თავდაპირველი

(ათას ქართულ ლარში)

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

აღიარებისას და შემდგომ გუდვილისთვის, რომელიც არ გამოიქვითება საგადასახადო მიზნებისთვის. გადავადებული საგადასახადო ნაშთები ფასდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მოქმედი ან არსებითად ძალაში შესული საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც, მოსალოდნელია, რომ გავრცელდება იმ დრომდე, როდესაც დროებითი სხვაობები შეიცვლება, ან გამოყენებული იქნება საგადასახადო ზარალის მომავალ პერიოდში გადატანა.

საქართველოს ასევე გააჩნია სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადები, რომლებიც ფასდება ბანკის საქმიანობისთვის. ეს გადასახადები შესულია, როგორც სხვა საოპერაციო ხარჯების კომპონენტი.

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის ცვლილება

თავისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ბანკმა გადახედა მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციების წარდგენას. ბანკმა უფრო მიზანშეწონილად მიიჩნია ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციების წარდგენა მომხმარებლებისთვის გაცემული სესხებისგან განცალკევებით. შესადარისი ოდენობები რეკლასიფიცირებული იქნა განახლებული წარდგენის შესაბამისად.

2023 წლის 31 დეკემბრით და 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში განხორციელდა შემდეგი რეკლასიფიკაციები, 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის წარდგენის მოთხოვნებთან შესაბამისობის მიზნით:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	ადრე გაცხადებული ოდენობით	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიცირებული ოდენობით
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	328,817	(58,330)	270,487
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	-	58,330	58,330

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	ადრე გაცხადებული ოდენობით	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიცირებული ოდენობით
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ზრდა	(21,197)	21,193	(4)
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციების ზრდა	-	(21,193)	(21,193)

(ათას ქართულ ლარში)

4. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2022 წლის 31	ადრე გაცხადებული	რეკლასიფიცირებული დეკემბრის მდგომარეობით	
ოდენობით			
რეკლასიფიკაცია ოდენობით	307,154	(37,137)	270,017
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული	-	37,137	37,137
კორპორაციული ობლიგაციები			

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	ადრე გაცხადებული ოდენობით	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიცირებული ოდენობით
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ზრდა ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული	(77,084)	16,721	(60,363)
კორპორაციული ობლიგაციების ზრდა	-	(16,721)	(16,721)

5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს განსჯის, შეფასებებისა და დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ ანგარიშგებულ თანხაზე ან ამონაგებზე, ხარჯებზე, აქტივებსა და ვალდებულებებზე და თანმხლებ განმარტებით ინფორმაციაზე, ასევე პირობითი ვალდებულებების განმარტებებზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების შესახებ განუსაზღვრელობამ შეიძლება გამოიწვიოს შედეგები, რომლებიც მოითხოვენ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების არსებით კორექტირებას, რომლებზეც, მომავალ პერიოდებში, გავლენას ადგილი ექნება. ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში, ხელმძღვანელობამ საანგარიშგებო თარიღისთვის განახორციელა შემდეგი განსჯა და დაშვებები შეფასების განუსაზღვრელობის სამომავლო თუ სხვა ძირითად წყაროებთან დაკავშირებით, რომლებსაც ახასიათებთ მნიშვნელოვანი რისკი, გამოიწვიონ აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების არსებითი კორექტირება მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ არის განსაზღვრული პირობა ფასს 9-ის მიხედვით, და განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, მათი გამოცდილებისა და განსჯის საფუძველზე. იმის შეფასებისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი თუ არა, ბანკმა გამოავლინა თვისობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმები, რომელიც დაფუძნებულია სხვადასხვა ფაქტორების ჰოლისტიკურ ანალიზზე, მათ შორის კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ან მსესხებლისთვის, აგრეთვე რომელიც გამოყენებადია გარკვეული ქვე-პორტფელებისთვის. ბანკმა ჩამოაყალიბა ზოგადი გამომწვევი მოვლენები ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი და კოლექტიურად შეფასებული სესხებისთვის.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება (ECL)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს მიუკერძოებელ, ალბათობით შეწონილ შეფასებას, რომელიც ეყრდნობა შემდეგ ძირითად ფაქტორებს: დეფოლტის ალბათობა (PD), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში

(LGD), დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია (EAD) ზარალი უზრუნველყოფილი ვალდებულების ლიკვიდაციის შემთხვევაში (LGL), რაც უფრო დაწვრილებით ქვემოთ არის განმარტებული:

5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას (გაგრძელება)

დეფოლტის ალბათობა (PD): ბანკი დეფოლტის ალბათობას აფასებს სარეიტინგო მოდელის კლასიფიკაციის შედეგებისა და მიგრაციის მატრიცების მიდგომის ერთობლიობაზე დაყრდნობით, რაც შემდგომში კორექტირდება მაკროეკონომიკური მოლოდინების მიხედვით ყველა პორტფელისთვის, რათა წარმოადგენდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრების საპროგნოზო შეფასებებს. დგება პროგნოზირებული პირობითი დეფოლტის ალბათობის მიგრაციის მატრიცები, საიდანაც გამოითვლება არაპირობითი ზღვრული დეფოლტის ალბათობები, რომლებიც შემდეგ კორექტირდება პორტფელში ამა თუ იმ ინსტრუმენტის ვადის მიხედვით. ვინაიდან მესამე სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის დეფოლტი დამდგარია, დეფოლტის ალბათობა 100%-ად მიიჩნევა.

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD): EAD წარმოადგენს საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. იგი წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ ფულად ნაკადებს, მოსალოდნელი დაფარვების, პროცენტის გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. 1-ელი სტადიისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც სესხების და არასაბალანსო ვალდებულებების დაუფარავი თანხა, რომლებიც სავარაუდოდ გაუფასურდება საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის განმავლობაში. მე-2 სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, EAD გამოითვლება თითოეული დარჩენილი სახელშეკრულებო წლისთვის. EAD თითოეული წლისთვის შეფასებულია, როგორც დაუფარავი თანხა საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში, გამოკლებული კუმულაციური წლიური ძირითადი თანხების დაფარვები. საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში დაუფარავი თანხა გამოითვლება CCF-ის და ფულადი სახსრების დაფარვების გათვალისწინებით. მე-3 სტადიისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც ინსტრუმენტის დაუფარავი თანხა საანგარიშგებო თარიღისთვის, CCF-ის და ფულადი დაფარვის თანხების გათვალისწინებით.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD): ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში განიმარტება, როგორც კონტრაჰენტის დეფოლტის შედეგად მოსალოდნელი ზარალი. იგი წარმოადგენს რისკის შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს ზარალის სერიოზულობას. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის განაკვეთი გამოითვლება კორპორაციული და საცალო პორტფელებისთვის. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში სტატისტიკურად გამოითვლება სესხის ამოღების ისტორიული მონაცემების საფუძველზე და ითვალისწინებს არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებზე გაწეულ ისტორიულ ზარალს. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის გამოთვლაში უკიდურესი სტატისტიკური მონაცემები არ მონაწილეობს. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალი გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დეფოლტის რისკის პროცენტის სახით.

ზარალი უზრუნველყოფილი ვალდებულების ლიკვიდაციის შემთხვევაში (LGL): ზარალი ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს ვალდებულების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ ვალდებულების დეფოლტის შემთხვევაში. ლიკვიდაციის შემთხვევაში ზარალის გამოთვლისას გათვალისწინებულია სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი, რომელიც კორექტირდება უზრუნველყოფისთვის გამოყენებული უძრავ-მოძრავი ქონების გაყიდვის დროის, უძრავი ქონების ფასის ინდექსის, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთისა და უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვებიდან მოსალოდნელი შემოსავლის კოეფიციენტის მიხედვით. არაუზრუნველყოფილი ვალდებულებებისთვის გამოყენებულია LGD განაკვეთი. ნაწილობრივ უზრუნველყოფილი ვალდებულებების შემთხვევაში, არაუზრუნველყოფილი ნაწილი გამოითვლება LGD-ს საფუძველზე, ხოლო უზრუნველყოფილი ნაწილისთვის გამოიყენება LGL.

მაკროეკონომიკური სცენარები

ფასს 9-ის თანახმად, საკრედიტო ზარალის რეზერვი დაფუძნებულია გონივრულ და დამხმარე პერსპექტიულ ინფორმაციაზე, რომელიც მიღებულია ზედმეტი ძალისხმევისა და ხარჯების გარეშე, რომელიც ითვალისწინებს წარსულის მოვლენებს, მიმდინარე გარემოებებს და სამომავლო ეკონომიკური პირობების პროგნოზებს.

5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას (გაგრძელება)

ბანკის საკრედიტო ზარალის რეზერვში საპროგნოზო ინფორმაციის ჩასართავად, ბანკი იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მოწოდებულ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს. ამ პროგნოზებით გათვალისწინებული მაკროეკონომიკური ცვლადები, რომლებიც ბანკმა გაითვალისწინა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელში, მოიცავს მშპ-ს ზრდას და სავალუტო კურსებს. ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად საჭიროა მთელი რიგი სამომავლო ეკონომიკური გარემოებების შეფასება. ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ბანკი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის სამ სხვადასხვა ეკონომიკურ სცენარს მიმართავს: ოპტიმისტურს (0.25იანი შეწონვა), საბაზოსა (0.50-იანი შეწონვა) და პესიმისტურს (0.25-იანი შეწონვა) თითოეული შესაბამისი პორტფელისთვის. თითოეული სცენარისთვის შეწონვა გამოითვლება ალბათური ეკონომიკური მოდელის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს უახლეს ინფორმაციას და საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს. იხილეთ ასევე შენიშვნა 25.

6 ახალი ან გადახედილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

2024 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შევიდა შემდეგი სტანდარტები და შესწორებები, რომელთაც არ ჰქონიათ არსებითი გავლენა ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

- ვალდებულებების კლასიფიკაცია „მოკლევადიანის ან გრძელვადიანის“ და „გრძელვადიანი ვალდებულებები კოვენანტებით“ სახით (ბასს 1-ის შესწორებები).
- მომწოდებელთა საფინანსო გარიგებები (ბასს 7-ისა და ფასს 7-ის შესწორებები).
- საიჯარო ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (ფასს 16-ის შესწორებები);

7 ახალი სააღრიცხვო განცხადებები

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ მოცემული შესწორება არ მოახდენს მნიშვნელოვან გავლენას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. შესწორება ძალაშია 2024 წლის 1 იანვრის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის (დაშვებულია უფრო ადრეული გამოყენებაც):

- გაცვლის საშუალების არარსებობა (ბასს 21-ის შესწორებები) - ძალაშია 2025 წლის 1 იანვრიდან;

ბანკი შემდეგი ახალი და შესწორებული სტანდარტების გავლენის შეფასების პროცესშია:

- ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია და შეფასება (ფასს 9-ის და ფასს 7 -ის კორექტირებები)- ძალაშია 2026 წლის 1 იანვრიდან. შესწორება დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების დაკმაყოფილებასთან ელექტრონული გადახდის სისტემის გამოყენებით, ასევე ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლების შეფასებასთან.
- ფასს აღრიცხვის სტანდარტების წლიური გაუმჯობესება (ტომი 11) - ძალაშია 2026 წლის 1 იანვრიდან: სხვა ცვლილებებთან ერთად, შესწორებები დაკავშირებულია ფასს 7-თან „ფინანსური ინსტრუმენტები“: განმარტებითი შენიშვნები“ (აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი, სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის გადავადებულ სხვაობასთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნა, საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნები) და ფასს 9-თან „ფინანსური ინსტრუმენტები“ (საიჯარო ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა, გარიგების ფასი).
- წარდგენა და განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაში (ფასს 18) - ძალაშია 2027 წლის 1 იანვრიდან: ახალი სტანდარტის მიხედვით, ანგარიშვალდებულ საწარმოებს მოეთხოვებათ მოგების ან

(ათას ქართულ ლარში)

ზარალის ანგარიშგებაში ყველა შემოსავალი და ხარჯი ხუთ კატეგორიაში გაანაწილონ (საოპერაციო, საინვესტიციო, საფინანსო, შეწყვეტილი ოპერაციები და მოგების გადასახადის კატეგორიები) და ასევე წარმოადგინონ ახლადგანსაზღვრული ჯამური ოდენობები. ასევე, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული ეფექტურობის მაჩვენებლები (MPM) უნდა იქნეს წარმოდგენილი განცალკევებულ შენიშვნაში.

8 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს:

31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფულადი სახსრები სალაროში	1,712	1,847	3,279
საკორესპონდენტო ანგარიშები	731	463	799
საქართველოს ეროვნულ ბანკში (სებ) (გარდა სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებისა)	24,920	38,115	47,714
ნოსტრო ანგარიშები სხვა ბანკებთან ვადიანი დეპოზიტები და ერთდღიანი განთავსება	5,001	4,202	4,102
სებ-ში სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით ვადიანი დეპოზიტები და ერთდღიანი განთავსება	15,361	32,887	1,891
სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით	47,725	77,514	57,785
სულ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების მთლიანი ოდენობა			
გამოკლებული: გაუფასურების ზარალის რეზერვი, სტადიების მიხედვით	(119)	(227)	-
1-ელი სტადია			
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	47,606	77,287	57,785

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს თანხები განთავსებული ერთ ბანკში (2023 წლის 31 დეკემბერი: სამი ბანკი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: ორი ბანკი) საბალანსო ღირებულებით, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატება კაპიტალის 10%-ს. ამ ნაშთის მთლიანი ღირებულება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 28,781 ათასი ლარი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 66,186 ათასი ლარი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: 47,625 ათასი ლარი).

სხვა ბანკებთან ნოსტრო ანგარიშების საკრედიტო რეიტინგები შემდეგია:

31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
BB	24,809	37,993	-
BB-	17	-	47,626
B+ B	-	84	-
ურეიტინგო	-	-	34
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	94	38	54
სულ ნოსტრო ანგარიშები სხვა ბანკებში	(64)	(96)	-
	24,856	38,019	47,714

ცხრილი მოიცავს საერთაშორისო სააგენტო Fitch Ratings-ის რეიტინგებს.

(ათას ქართულ ლარში)

ვადიანი დეპოზიტების და სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადის მქონე ერთდღიანი განთავსებების საკრედიტო რეიტინგი შემდეგია:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
BB+	-	3,870	1,891
BB B+	15,361	12,182	-
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	-	16,835	-
სულ ვადიანი დეპოზიტები სხვა ბანკებში	(40)	(119)	-
	15,321	32,768	1,891

ცხრილი მოიცავს საერთაშორისო სააგენტო Fitch Ratings-ის რეიტინგებს.

8 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრისთვის, სებ-ში განთავსებულ დეპოზიტებზე აღიარებულმა მოსალოდნელმა საკრედიტო ზარალმა შეადგინა 13 ათასი ლარი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 11 ათასი ლარი, 2022 წლის 31 დეკემბერი: ნული), ხოლო 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის სებ-ში არსებულ საკორესპონდენტო ანგარიშებზე აღიარებულმა მოსალოდნელმა საკრედიტო ზარალმა შეადგინა 2 ათასი ლარი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 1 ათასი ლარი, 2022 წლის 31 დეკემბერი: ნული). საქართველოსთვის მინიჭებული ქვეყნის რეიტინგისთვის, იხილეთ შენიშვნა 9.

9 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარმოადგენს სებ-ში განთავსებულ თანხებს. რეზიდენტ საფინანსო ინსტიტუტებს მოეთხოვებათ ეროვნული ბანკის მოთხოვნის შესაბამისად, საპროცენტო შემოსავალის მომტან აქტივებზე, შეინარჩუნონ სავალდებულო რეზერვი, რომლის ოდენობა დამოკიდებულია ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდული თანხების ოდენობაზე. ბანკის მხრიდან აღნიშნული სადეპოზიტო თანხების ამოღების შესაძლებლობა შეზღუდულია კანონმდებლობით.

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	41,004	36,079	39,030
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(108)	(91)	-
სულ სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	40,896	35,988	39,030

2024 წელს, Fitch Ratings-მა დაადასტურა საქართველოს გრძელვადიანი უცხოური და ადგილობრივი ვალუტის ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი (IDR-ები) „BB“-ზე, უარყოფითი პერსპექტივით. ქვეყნის ზედა ზღვარი დადასტურებულია ‘BBB-‘-ზე, ხოლო მოკლევადიანი უცხოური და ადგილობრივი ვალუტის IDRები შენარჩუნებულია ‘B’-ზე.

(ათას ქართულ ლარში)

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	296,418	217,075	223,472
კორპორაციული სესხები*	23,558	9,949	25,124
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	-	38,146	16,049
ბანკთაშორისი სესხები	319,976	265,170	264,645
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები			
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	2,207	2,889	3,785
იპოთეკური სესხები	3,046	4,498	3,926
სამომხმარებლო სესხები	5,253	7,387	7,711
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	325,229	272,557	272,356
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	(1,628)	(2,070)	(2,339)
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი, სტადიების მიხედვით	(1,328)	(1,236)	(1,620)
1-ელი სტადია	-	-	(4)
მე-2 სტადია	(300)	(834)	(715)
მე-3 სტადია	323,601	270,487	270,017
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები			

*კორპორაციულ სესხებში შეტანილია ფაქტორინგული მოთხოვნები მთლიანი საბალანსო ღირებულებით 25,469 ათასი ლარი, 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის (2023 წლის 31 დეკემბერი: ნული; 2022 წლის 31 დეკემბერი: ნული).

(a) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზირებული ღირებულებით

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ინფორმაციას საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული მომხმარებლებზე გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულების ცვლილების შესახებ საანგარიშგებო წლის დასაწყისსა და დასასრულს შორის. ქვემოთ მოცემულია ცხრილის ძირითადი მოძრაობები:

- ტრანსფერები 1-ელ, მე-2 და მე-3 სტადიებს შორის საკრედიტო რისკების მნიშვნელოვნად გაზრდის ან შემცირების ან მოცემულ პერიოდში საკრედიტო რისკით გაუფასურების გამო, და შედეგობრივი „აღმავლა“ ან „დაღმავლა“ 12 თვიან პერიოდსა და არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს შორის;
- ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები გვაძლევს ინფორმაციას პერიოდის განმავლობაში გაცემული მთლიანი სესხებისა და შესაბამისი კრედიტის გაუფასურების ზარალის შესახებ;
- პერიოდის განმავლობაში აღიარება შეწყვეტილი ხაზი უკავშირდება სესხების საწყის ნაშთებს, რომლებიც დაფარული იქნა პერიოდის განმავლობაში;
- იმ აქტივების სავალუტო კონვერტაცია , რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში.
- წმინდა გადაფასება სტადიების ტრანსფერების და რისკის პარამეტრების ცვლილების გამო, მიესადაგება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში სტადიებს შორის დაყოვნების გადაცემის ან, სამომავლო პერსპექტივით, რისკის პარამეტრების ცვლილების შედეგად განხორციელებულ მოძრაობებს.

(ათას ქართულ ლარში)

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში კორპორაციული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

კორპორაციული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
	266,596	-	-	266,596
	(188,124)	-	-	(188,124)
	871	-	-	871
	296,418	-	-	296,418

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
	(992)	-	-	(992)
	(1,040)	-	-	(1,040)
	824	-	-	824
	3	-	-	3
	(1,205)	-	-	(1,205)
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 1 იანვარს	217,075	-	-	217,075

ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები გადახდილი აქტივები საკურსო სხვაობის კორექტირებები 2024 წლის 31 დეკემბერს

კორპორაციული სესხები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 1 იანვარს	ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	გადახდილი აქტივები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება 2024 წლის 31 დეკემბერს

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში კორპორაციული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

კორპორაციული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 1 იანვარს	223,110	-	362	223,472

(ათას ქართულ ლარში)

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	174,453	-	-	174,453
გადახდილი აქტივები	(180,953)	-	(362)	(181,315)
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	465	-	-	465
2023 წლის 31 დეკემბერს კორპორაციული სესხები	217,075	-	-	217,075

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვარს

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	(1,306)	-	-	(1,306)
გადახდილი აქტივები	(859)	-	-	(859)
2023 წლის 31 დეკემბერს	1,173	-	-	1,173
2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში კორპორაციული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:	(992)	-	-	(992)

კორპორაციული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
	151,530	-	-	151,530
	(135,152)	-	(1,348)	(136,500)
	(9,981)	-	(53)	(10,034)
	223,110	-	362	223,472

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
	(365)	-	-	(365)
	(1,171)	-	-	(1,171)
	230	-	-	230
	(1,306)	-	-	(1,306)

მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვარს

216,713	-	1,763	218,476

ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები გადახდილი აქტივები საკურსო სხვაობის კორექტირებები 2022 წლის 31 დეკემბერს

კორპორაციული სესხები
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვარს
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები
გადახდილი აქტივები

(ათას ქართულ ლარში)

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბერს

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
	20,600	-	-	20,600
	(6,526)	(154)	(8)	(6,688)
	125	(125)	-	-
	(380)		380	-
	-	-	(380)	(380)
	76	-	1	77
	23,152	-	406	23,558

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
	(24)	-	(412)	(436)
	(94)	-	-	(94)
	18	-	6	24
	-	-	380	380
	-	-	1	1
	(100)	-	(25)	(125)

მთლიანი საბალანსო ღირებულება
2024 წლის 1 იანვარს 9,257 279 413 9,949

ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები გადახდილი აქტივები გადატანა 1-ელ სტადიაზე გადატანა მე-3 სტადიაზე ჩამოწერები საკურსო სხვაობის კორექტირებები
2024 წლის 31 დეკემბერს

მცირე და საშუალო ბიზნესი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 1 იანვარს ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები
გადახდილი აქტივები ჩამოწერები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება
2024 წლის 31 დეკემბერს

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

(ათას ქართულ ლარში)

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მცირე და საშუალო ბიზნესი	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
	7,863	-	277	8,140
	(22,523)	(55)	(740)	(23,318)
	4	(1)	-	3
	9,257	279	413	9,949

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
	(144)	(4)	(297)	(445)
	(18)	-	(276)	(294)
	131	4	267	402
	7	-	(106)	(99)
	(24)	-	(412)	(436)

მთლიანი საბალანსო ღირებულება
2023 წლის 1 იანვარს 23,913 335 876 25,124

ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები გადახდილი აქტივები საკურსო სხვაობის კორექტირებები
2023 წლის 31 დეკემბერს

მცირე და საშუალო ბიზნესი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვარს ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები
გადახდილი აქტივები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება
2023 წლის 31 დეკემბერს

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2022 წლის 1 იანვარს	18,263	492	1,094	19,849

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	19,332	-	238	19,570
გადახდილი აქტივები	(12,656)	(108)	(450)	(13,214)
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(1,026)	(49)	(6)	(1,081)
2022 წლის 31 დეკემბერს	23,913	335	876	25,124

მცირე და საშუალო ბიზნესი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
2022 წლის 1 იანვარს	(33)	(15)	(204)	(252)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	(137)	-	(238)	(375)
გადახდილი აქტივები	18	1	142	161
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	8	10	3	21
2022 წლის 31 დეკემბერს	(144)	(4)	(297)	(445)

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკთაშორის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

ბანკთაშორისი სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება
2024 წლის 1 იანვარს	38,146	-	-	38,146
გადახდილი აქტივები	(38,146)	-	-	(38,146)
2024 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	-

ბანკთაშორისი სესხები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
2024 წლის 1 იანვარს	(186)	-	-	(186)
გადახდილი აქტივები	186	-	-	186
2024 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	-

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკთაშორის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

ბანკთაშორისი სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება
2023 წლის 1 იანვარს	38,147	-	-	38,147
გადახდილი აქტივები	(16,050)	-	-	(16,050)
2023 წლის 31 დეკემბერს	38,146	-	-	38,146

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
2023 წლის 1 იანვარს	(23)	-	-	(23)
2023 წლის 31 დეკემბერს	(186)	-	-	(186)

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

იანვარს	16,049	-	-	23	-	-	23
16,049 ახალი შექმნილი ან შეძენილი				(186)	-	-	(186)

აქტივები გადახდილი აქტივები 2023 წლის 31 დეკემბერს

ბანკთაშორისი სესხები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვარს ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები გადახდილი აქტივები 2023 წლის 31 დეკემბერს

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკთაშორის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

ბანკთაშორისი სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1
იანვარს	-	-	-	-
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	16,049	-	-	16,049
2022 წლის 31 დეკემბერს	16,049	-	-	16,049

ბანკთაშორისი სესხები			მე-	მე-	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	1-ელი სტადია	2 სტადია	3 სტადია		
2022 წლის 1 იანვარს ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	-	-	-	-	
2022 წლის 31 დეკემბერს	(23)	-	-	(23)	
2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის	(23)	-	-	(23)	

განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

იპოთეკური სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 1
	423	-	-	423
	(984)	(46)	(12)	(1,042)
	-	(303)	303	-
	-	-	(82)	(82)
	16	-	3	19
	1,710	-	497	2,207

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
	(11)	-	(152)	(163)
	1	-	(41)	(40)
	9	-	12	21

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

იანვარს	2,255	349	-	-	82	82
	285	2,889	ახალი			
შექმნილი ან შეძენილი			-	-	(76)	(76)
აქტივები	გადახდილი აქტივები		(1)	-	(175)	(176)
გადატანა	მე-3	სტადიაზე				
ჩამოწერები						
საკურსო სხვაობის კორექტირებები						
2024 წლის 31 დეკემბერს						

იპოთეკური სესხები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 1 იანვარს ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები
გადახდილი აქტივები ჩამოწერები მოსალოდნელი საკრედიტო
ზარალის წმინდა გადაფასება
2024 წლის 31 დეკემბერს

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

იპოთეკური სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ მთლიანი
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 1				
იანვარს	3,429	-		
	356	3,785	ახალი	
შექმნილი ან შეძენილი	396	-	148	544
აქტივები	გადახდილი აქტივები	(1,220)	-	(218)	(1,438)
გადატანა მე-2 სტადიაზე		(349)	349	-	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები		(1)	-	(1)	(2)
2023 წლის 31 დეკემბერს		2,255	349	285	2,889

იპოთეკური სესხები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვარს ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
	(52)	-	(149)	(201)
გადახდილი აქტივები				
2023 წლის 31 დეკემბერს	(2)	-	(98)	(100)
	43	-	95	138
2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის	(11)	-	(152)	(163)

განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

იპოთეკური სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ მთლიანი
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1				
	2,268	-	84	2,352
	(1,358)	-	(74)	(1,432)
	(58)	-	(23)	(81)
	3,429	-	356	3,785

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
იანვარს	2,577	-	369	2,946
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	(8)	-	(124)	(132)
გადახდილი აქტივები	(51)	-	(94)	(145)
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(6)	-	77	71
2022 წლის 31 დეკემბერს	13	-	(8)	5
იპოთეკური სესხები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვარს	(52)		(149)	(201)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები				
გადახდილი აქტივები				
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება				
2022 წლის 31 დეკემბერს				

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
	1,647	-	10	1,657
	(2,932)	-	(14)	(2,946)
	(36)	36	-	-
	-	-	(162)	(162)
	(2)	-	1	(1)
	2,863	36	147	3,046

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
	(24)	-	(269)	(293)
	(9)	-	(3)	(12)
	23	-	7	30
	-	-	163	163
	-	-	(10)	(10)
	(10)	-	(112)	(122)
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 1 იანვარს	4,186	-	312	4,498

ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები გადახდილი აქტივები გადატანა მე-2 სტადიაზე ჩამოწერები საკურსო სხვაობის კორექტირებები
2024 წლის 31 დეკემბერს

სამომხმარებლო სესხები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 1 იანვარს
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები
გადახდილი აქტივები ჩამოწერები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება

(ათას ქართულ ლარში)

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბერს

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიან ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების				
	2,794	-	50	2,844
	(2,242)	(6)	(33)	(2,281)
	9	-	-	9
	4,186	-	312	4,498

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
	(95)	(2)	(267)	(364)
	(13)	-	(25)	(38)
	84	2	23	109
	(24)	-	(269)	(293)
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 1 იანვარს	3,625	6	295	3,926

ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები გადახდილი აქტივები საკურსო სხვაობის კორექტირებები
2023 წლის 31 დეკემბერს

სამომხმარებლო სესხები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვარს ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები
გადახდილი აქტივები
2023 წლის 31 დეკემბერს

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ

(ათას ქართულ ლარში)

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	2,771	-	15	2,786
	(2,529)	-	(154)	(2,683)
	(7)	-	(3)	(10)
	3,625	6	295	3,926

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
	(36)	(3)	(322)	(361)
	(74)	-	(24)	(98)
	26	1	72	99
	(11)	-	7	(4)
	(95)	(2)	(267)	(364)

მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვარს	3,390	6	437	3,833
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები				
გადახდილი აქტივები				
საკურსო სხვაობის კორექტირებები				
2022 წლის 31 დეკემბერს				

სამომხმარებლო სესხები				
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვარს		ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	გადახდილი აქტივები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება
2022 წლის 31 დეკემბერს				

საკრედიტო ზარალის რეზერვი პერიოდში აღიარებულ მომხმარებელზე გაცემული სესხებისა და ავანსებისთვის ფორმირებულია სხვადასხვა ფაქტორებით, დეტალები მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის შეფასებასთან დაკავშირებით მოცემულია 25-ე შენიშვნაში.

(ათას ქართულ ლარში)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

10

(b) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხზე 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები			
კორპორაციული სესხები	296,418	-	296,418
ვადაგადაცილების გარეშე	296,094	-	296,094
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	324	-	324
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	23,152	-	406	23,558
ვადაგადაცილების გარეშე	22,696	-	-	22,696
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	456	-	406	862
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	319,570	-	406	319,976
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
იპოთეკური სესხები ვადაგადაცილების გარეშე	1,710	-	497	2,207
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება 30 დღეზე მეტით და 90 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	1,614	-	412	2,026
სამომხმარებლო სესხები	96	-	-	96
ვადაგადაცილების გარეშე	-	-	85	85
30 დღეზე მეტით და 90 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	2,863	36	147	3,046
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება სულ	2,862	-	-	2,862
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	-	36	132	168
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	1	-	15	16
	4,573	36	644	5,253
	324,143	36	1,050	325,229

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხზე 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორაციული სესხები	217,075	-	-	217,075
ვადაგადაცილების გარეშე	217,075	-	-	217,075

(ათას ქართულ ლარში)

ბანკთაშორისი სესხები	38,146	-	-	38,146
ვადაგადაცილების გარეშე სესხები	38,146	-	-	38,146
მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის				
ვადაგადაცილების გარეშე 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	9,257	279	413	9,949
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	9,257	279	310	9,846
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	-	-	103	103
იპოთეკური სესხები ვადაგადაცილების გარეშე 30 დღეზე მეტით და 90 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	264,478	279	413	265,170
სამომხმარებლო სესხები	2,255	349	285	2,889
ვადაგადაცილების გარეშე 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	2,255	-	285	2,540
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	-	349	-	349
	4,186	-	312	4,498
	4,186	-	210	4,396
	-	-	102	102
	6,441	349	597	7,387
	270,919	628	1,010	272,557

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხზე 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები
კორპორაციული სესხები	223,110	-	362	223,472
ვადაგადაცილების გარეშე	223,110	-	-	223,110
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	362	362
ბანკთაშორისი სესხები	16,049	-	-	16,049
ვადაგადაცილების გარეშე სესხები	16,049	-	-	16,049
მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის ვადაგადაცილების გარეშე	23,913	335	876	25,124
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	23,799	335	279	24,413
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	114	-	-	114
იპოთეკური სესხები ვადაგადაცილების გარეშე	-	-	597	597
30 დღეზე მეტით და 90 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	263,072	335	1,238	264,645
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება სამომხმარებლო სესხები	3,429	-	356	3,785
ვადაგადაცილების გარეშე 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	3,429	-	160	3,589
	-	-	162	162
	-	-	34	34
	3,625	6	295	3,926
	3,625	6	145	3,776
	-	-	150	150
	7,054	6	651	7,711
	270,126	341	1,889	272,356

(c) უზრუნველყოფის საგნისა და სხვა საკრედიტო გაუმჯობესების ანალიზი

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და სახეობა დამოკიდებულია კონტრაჰენტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის სახეობისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპები არის შემდეგი:

- კომერციული სესხებისთვის – უძრავი ქონება, სასაქონლო მატერიალური მარაგები, სავაჭრო მოთხოვნები, მოძრავი ქონება, თავდებობა;
- ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა, მოძრავი ქონება და თავდებობა; შემდეგი ცხრილი ასახავს სესხების საბალანსო ღირებულებას, რომლებზეც, უზრუნველყოფის არსებობის გამო, არ იყო აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 31 დეკემბრის, 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები			
კორპორაციული სესხები	25,124	15,634	33,136
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	60	2,184	2,289
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	25,184	17,818	35,425
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები			
იპოთეკური სესხები	106	391	621
სამომხმარებლო სესხები	243	1,389	841
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	349	1,780	1,462
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	25,533	19,598	36,887

(d) სასესხო პორტფელის დარგობრივი ანალიზი

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს სესხებს, რომლებიც გაიცა საქართველოში მოქმედ მომხმარებლებზე ეკონომიკის შემდეგ სექტორებში:

	2024	2023	2022

(ათას ქართულ ლარში)

მშენებლობა და მიწის მოწყობა	77,320	24%	52,205	19%	24,341	9%
28,668 11% ენერგეტიკა	66,073	20%	46,857	17%		
ტანსაცმლის, ფეხსაცმლის და						
ტექსტილის წარმოება და ვაჭრობა	30,040	9%	15,418	6%	19,685	7% საფინანსო
დაწესებულებები 69,679 25% ჯანდაცვა	25,226	8%	54,343	20%	13,041	5%
სამომხმარებლო საქონელი 26,556 10%	23,068	7%	13,042	5%	უძრავი ქონების	
მართვა 12,547 5% სხვა სექტორები	20,171	6%	19,777	7%	27,891	10% ავტო
დილერები 5,493 2% მომსახურება	15,239	5%	8,797	3%	8,811	3%
სასტუმროები, რესტორნები და						
ტურიზმი 13,602 5% სოფლის	14,153	4%	20,170	7%	მეურნეობა	-
0% სახელმწიფო ორგანიზაციები	14,444	4%	12,544	5%	14,331	5%
ფიზიკურ პირებზე გაცემული	13,093	4%	11,882	4%		
სესხები 7,711 3% სულ					მომხმარებლებზე	
გაცემული	11,082	3%	1,772	1%		
სესხები გამოკლებული: გაუფასურების	8,252	3%	5,288	2%		
რეზერვი (1,628) (2,070)	1,815	1%	3,074	1%		
სულ მომხმარებლებზე გაცემული						
სესხები, წმინდა	5,253	2%	7,388	3%	272,356	100%
	325,229	100%	272,557	100%	(2,339)	

(e) მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკები

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს რვა მსესხებელზე ან ერთმანეთთან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფზე გაცემული სესხები (2023 წლის 31 დეკემბერი: ექვსი, 2022 წლის 31 დეკემბერი: ოთხი), რომელთაგან თითოეულის საბალანსო ღირებულება საკუთარი კაპიტალის 10%-ს აღემატება. ამ სესხების მთლიანი ღირებულება 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 154,147 ათასი ლარი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 82,817 ათასი ლარი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: 60,362 ათასი ლარი). ნაშთები სრულად პირველ სტადიაზეა 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები აღნიშნული ნაშთებისთვის 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 658 ათასი ლარი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 331 ათასი ლარი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: 464 ათასი ლარი).

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

(f) სესხების დაფარვის ვადები

სასესხო პორტფელის დაფარვის ვადა წარმოდგენილია შენიშვნაში 25, რომელიც ასახავს დარჩენილ პერიოდს საანგარიშგებო თარიღიდან სესხების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადამდე. ბანკის მიერ გაცემული სესხების მოკლევადიანი ხასიათის გამო, სავარაუდოდ, დაფარვის თარიღისთვის ბევრი სესხი განახლდება. შესაბამისად, სასესხო პორტფელის ეფექტური დაფარვის ვადა ხელშეკრულებით შეთანხმებულზე არსებითად უფრო ხანგრძლივი შეიძლება იყოს. ამ შემთხვევაში ბანკი განაახლებს სესხებს ახალი ხელშეკრულებების შექმნის გზით და ინდივიდუალურად აფასებს კომპანიების საკრედიტო რისკებს.

(g) მოდიფიცირებული და რესტრუქტურიზებული სესხები

ბანკი აღიარებას უწყვეტს ფინანსურ აქტივს, როგორიცაა მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, როდესაც ხელშეკრულების პირობები ხელახალი განხილვის საგანი ხდება იმდენად, რომ, ფაქტობრივად, გარდაიქმნება ახალ სესხად, სხვაობა აღიარებულია, როგორც აღიარების შეწყვეტიდან მიღებული შემოსულობა ან ზარალი, იმ შემთხვევაში თუ გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირებულია პირველ სტადიაზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნებისათვის.

თუ მოდიფიცირება არ იწვევს არსებითად განსხვავებულ ფულად ნაკადებს, მაშინ მოდიფიცირება არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას. თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ცვლილებების საფუძველზე, ბანკი აღრიცხავს მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც გაუფასურების ზარალი არ ყოფილა უკვე აღიარებული.

(ათას ქართულ ლარში)

11 ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები

კორპორაციული ობლიგაციები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები			
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	53,238	58,330	37,137
სულ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	53,238	58,330	37,137

ყველა კორპორაციული ობლიგაცია განაწილებულია 1-ელ სტადიაზე. კორპორაციული ფასიანი ქაღალდებისათვის აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის იყო 205 ათასი ლარი, 235 ათასი ლარი, და 110 ათასი ლარი, შესაბამისად.
კორპორაციული ობლიგაციების საკრედიტო რეიტინგები არის შემდეგი:

31 დეკემბერი 2024			
31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022		
		12,012	14,719	-
		8,409	6,649	26,219
BB		2,863	-	2,680
BB-		-	5,439	5,440
B+ B-		29,954	31,523	2,798
ურეიტინგო				
სულ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები		53,238	58,330	37,137

11 ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები (გაგრძელება)

ცხრილი მოიცავს საერთაშორისო სააგენტო Fitch Ratings-ის რეიტინგებს. ხელმძღვანელობის შეფასებით, რეიტინგის არმქონე ინსტრუმენტები Fitch Rating-ის სარეიტინგო სისტემის მიხედვით BB- რეიტინგს არის მიახლოებული (2023 წლის 31 დეკემბერი: BB- რეიტინგი Fitch Rating-ის რეიტინგის სისტემის მიხედვით; 2022 წლის 31 დეკემბერი: BB- რეიტინგი Fitch Rating-ის რეიტინგის სისტემის მიხედვით).

ბანკი კორპორაციულ ობლიგაციებს მართავს შიდა პროცესების გამოყენებით, რომლებიც მსგავსია მომხმარებლებისთვის გაცემული სესხების მიმართ გამოყენებული პროცესებისა. აღნიშნული ობლიგაციები იმართება სასესხო პორტფელთან ერთად და შესაბამისად, დაკავშირებული ფულადი ნაკადები კლასიფიცირდება, როგორც საოპერაციო საქმიანობის ნაწილი.

12 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

(ათას ქართულ ლარში)

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები			
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	-	-	996
თურქეთის რესპუბლიკის სახაზინო ობლიგაციები	-	-	1,357
სულ სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	2,353
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები			
საქართველოს ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	2,976	5,662	-
სულ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	5,876	-
სულ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,976	11,538	-
ყველა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდი განაწილებულია 1-ელ სტადიაზე.	2,976	11,538	2,353

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისათვის აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის იყო 13 ათასი ლარი, 53 ათასი ლარი, და 28 ათასი ლარი, შესაბამისად.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების საკრედიტო რეიტინგები არის შემდეგი:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
BB	2,976	11,538	996
B	-	-	1,357
სულ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,976	11,538	2,353

Fitch-ის მიერ საქართველოსთვის მინიჭებული რეიტინგი BB-ზეა, უარყოფითი პერსპექტივით. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, Fitch-ის მიერ თურქეთის რესპუბლიკისთვის მინიჭებული რეიტინგი არის B, სტაბილური პერსპექტივით.

13 ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით

ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით მოიცავს:

საიჯარო	საოფისე	კომპიუტერები და ავეჯი	სატრანსპორტო	სულ ძირითადი საშუალებები	არამატერიალური აქტივები	უფლებით/ კეთილმოწყობა საშუალებები	აქტივები გამოყენების ტექნიკა	მოწყობილობები შენობა	სულ
582		1,599	498	577	3,256	1,032	7,526		11,814
-		36	28	-	64	-	-		64
-		(39)	-	-	(39)	(729)	(630)		(1,398)
582		1,596	526	577	3,281	303	6,896		10,480
40		1,994	100	95	2,229	-	-		2,229
-		-	-	(114)	(114)	-	-		(114)
622		3,590	626	558	5,396	303	6,896		12,595
-		246	-	-	246	2,744	-		2,990
-		-	-	-	-	-	124		124
(388)		(462)	(142)	-	(992)	(303)	-		(1,295)
234		3,374	484	558	4,650	2,744	7,020		14,414
(395)		(1,030)	(414)	(339)	(2,178)	(767)	(796)		(3,741)
(29)		(225)	(26)	(105)	(385)	(56)	(793)		(1,234)
-		38	-	-	38	815	630		1,483
(424)		(1,217)	(440)	(444)	(2,525)	(8)	(959)		(3,492)
(20)		(173)	(43)	(75)	(311)	(129)	(667)		(1,107)
-		24	-	114	138	-	-		138

თვითღირებულება	(444)	(1,366)	(483)	(405)	(2,698)	(137)	(1,626)	(4,461)
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	(24)	(464)	(40)	(62)	(590)	(39)	(652)	(1,281)
შესყიდვები გასვლები / ჩამოწერები ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	388	462	142	-	992	159	-	1,151
შესყიდვები	(80)	(1,368)	(381)	(467)	(2,296)	(17)	(2,278)	(4,591)
გასვლები / ჩამოწერები ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს								
შესყიდვები მოდიფიცირება გასვლები / ჩამოწერები	158	379	86	133	756	295	5,937	6,988
ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბერს	178	2,224	143	153	2,698	166	5,270	8,134
ცვეთა და ამორტიზაცია ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	154	2,006	103	91	2,354	2,727	4,742	9,823
ცვეთა და ამორტიზაცია წლის განმავლობაში გასვლები / ჩამოწერები ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს								
ცვეთა და ამორტიზაცია წლის განმავლობაში გასვლები ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს								
ცვეთა და ამორტიზაცია წლის განმავლობაში გასვლები / ჩამოწერები ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბერს								
საბალანსო ღირებულება								
2022 წლის 31 დეკემბერს								
2023 წლის 31 დეკემბერს								
2024 წლის 31 დეკემბერს								

[1] არამატერიალური აქტივები მოიცავს კომპიუტერულ პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

(ათას ქართულ ლარში)

14 სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივები და ვალდებულებები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022

(ათას ქართულ ლარში)

სხვა აქტივები			
სხვა ფინანსური აქტივები			
საანგარიშსწორებო ოპერაციები მოთხოვნები პრობლემური	543	511	729
მესახებლების მიმართ დარიცხული საკომისიო მოთხოვნა	341	429	366
გარანტიებზე* სულ ფინანსური აქტივები			
სხვა არაფინანსური აქტივები	168	273	-
დასაკუთრებული აქტივები წინასწარ გადახდილი ხარჯები სხვა სულ სხვა	1,052	1,213	1,095
არაფინანსური აქტივები სულ სხვა აქტივები			
სხვა ვალდებულებები	1,349	1,349	1,349
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	440	284	-
საანგარიშსწორებო ოპერაციები საიჯარო	3	2	352
ვალდებულებები როიალტის ვალდებულება	1,792	1,635	1,701
სხვა დარიცხული ვალდებულებები სულ	2,844	2,848	2,796
სხვა ფინანსური ვალდებულებები			
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები			
ანარიცხები ვალდებულებებისა და დარიცხვებისთვის დარიცხული დასაქმებულთა			
გასამრჯელოების ხარჯი	170	200	181
მოგების გადასახადის ვალდებულება,	4,464	4,711	5,275
წმინდა სულ სხვა არაფინანსური	2,141	1,419	632
ვალდებულებები სულ სხვა ვალდებულებები	808	435	633
	7,583	6,765	6,721

* ადრე წინასწარ გადახდილ ხარჯებში ასახული 273 ათასი ლარის ოდენობით თანხა იქნა რეკლასიფიცირებული გარანტიებზე დარიცხულ საკომისიო მოთხოვნად.

	418	438	387
ქვემოთ წარმოდგენილია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები და მოძრაობა წლების განმავლობაში:	807	597	392
	-	-	524
	[1],225	1,035	1,303
	8,808	7,800	8,024

[1] იანვარს პროცენტის დარიცხვა უცხოურ ვალუტაში კონვერტაცია გადახდები მოდიფიცირება

საიჯარო ვალდებულებები 31 დეკემბრისთვის			
	4,711	5,275	6,751
	157	157	207
	197	(37)	(882)
	(725)	(684)	(801)

(ათას ქართულ ლარში)

	2024	2023	2022

15 ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს:

31 დეკემბერი 2024			
31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022		
		3,128	8,630	5,127
		107,280	101,202	63,487
ვოსტრო ანგარიშები	ვადიანი ანაბრები			
სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი		28,036	-	15,014
სესხი სულ ვალდებულებები საკრედიტო				
დაწესებულებების მიმართ		138,444	109,832	83,628

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს აქვს განთავსება სამი ბანკიდან (2023 წლის 31 დეკემბერი: ოთხი ბანკი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: სამი ბანკი) საბალანსო ღირებულებით, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატება კაპიტალის 10%-ს. ამ ნაშთების მთლიანი ღირებულება 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 114,008 ათასი ლარი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 92,746 ათასი ლარი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: 44,129 ათასი ლარი).

სებ-ისგან მიღებული სესხები წარმოადგენს მოკლევადიან, რეფინანსირებისთვის განკუთვნილ, ლარში არსებულ სესხებს, რომლებიც ბანკის ლიკვიდურობის საჭიროებების უზრუნველსაყოფად გამოიყენება.

16 ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ

ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
მიმდინარე ანგარიშები და მოთხოვნამდე ანაბრები			
საცალო	3,660	6,671	5,763
მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	13,864	14,187	11,729
კორპორაციული	54,963	71,179	77,666
	124	-	-
	4,464	4,711	5,275

(ათას ქართულ ლარში)

სულ მიმდინარე ანგარიშები და მოთხოვნამდე ანაბრები ვადიანი ანაბრები	72,487	92,037	95,158
საცალო მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები კორპორაციული სულ	15,020	23,197	16,183
ვადიანი ანაბრები სულ ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	4,049	4,049	1,367
	28,762	53,839	36,585
	47,831	81,085	54,135
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს	120,318	173,122	149,293

მომხმარებლების დეპოზიტების ნაშთები 21,135 ათასი ლარის ოდენობით (2023 წლის 31 დეკემბერი: 13,474 ათასი ლარი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: 30,963 ათასი ლარი), რომელიც წარმოადგენს ბანკის მიერ გაცემული სესხების უზრუნველყოფას.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს განთავსება ერთი მომხმარებლისგან (2023 წლის 31 დეკემბერი: ორი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: ორი) საბალანსო ღირებულებით, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატება კაპიტალის 10%-ს.

17 სხვა ნასესხები სახსრები

სხვა ნასესხები სახსრები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სესხები საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებიდან	70,186	39,233	57,050
სულ სხვა ნასესხები სახსრები	70,186	39,233	57,050

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს ნასესხები სახსრების აქტიური ხელშეკრულებები სამ საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებასთან ('IFIs') და საქართველოს ეროვნულ ბანკთან (2023 წლის 31 დეკემბერი: სამი საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულება; 2022 წლის 31 დეკემბერი: სამი საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულება და საქართველოს ეროვნული ბანკი). სხვა ნასესხები სახსრების ვადიანობის ანალიზისთვის იხილეთ შენიშვნა 25.
საფინანსო საქმიანობების შედეგად წარმოშობილი ცვლილებები ვალდებულებებში არის შემდეგი:

	სხვა ნასესხები სახსრები
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	73,185
გამოშვებიდან მიღებული შემოსულობა	8,653
გამოსყიდვა	(13,287)
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაცია	(11,741)
სხვა მოძრაობა	240
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	57,050
გამოსყიდვა	(18,492)
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაცია	486
სხვა მოძრაობა	189
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბერს	39,233
გამოშვებიდან მიღებული შემოსულობა	47,201
გამოსყიდვა	(16,751)
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაცია	266
სხვა მოძრაობა	237
საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 31 დეკემბერს	70,186

18 წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს:

	2024	2023	2022
საპროცენტო შემოსავალი	29,292	26,682	24,814
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	6,042	6,511	3,305
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	2,130	3,399	954
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და ბანკებიდან მისაღები	801	325	707
თანხები საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	38,265	36,917	29,780
სულ საპროცენტო შემოსავალი			
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(5,479)	(3,472)	(3,032)
სხვა ნასესხები სახსრები	(4,517)	(3,399)	(2,699)
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	(5,686)	(4,567)	(1,454)
სხვა საპროცენტო ხარჯი	(157)	(157)	(212)
საიჯარო ვალდებულებები	(15,839)	(11,595)	(7,397)
სულ საპროცენტო ხარჯები	22,426	25,322	22,383
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი			

19 წმინდა საკომისიო შემოსავალი

წმინდა საკომისიო შემოსავალი მოიცავს:

	2024	2023	2022
საკომისიო შემოსავალი	2,944	2,905	2,503
საკომისიო გარანტიაზე	369	421	418
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	-	-	257
საბარათე ოპერაციები	-	-	60
სხვა ოპერაციები	3,313	3,326	3,238
სულ საკომისიო შემოსავალი			
საკომისიო ხარჯი			
საბარათე ოპერაციები	-	-	(959)
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(608)	(563)	(436)
საკომისიო ხარჯი	(608)	(563)	(1,395)
სულ წმინდა საკომისიო შემოსავალი	2,705	2,763	1,843

2023 წელს, ბანკმა გადაწყვიტა შეწყვიტოს არამომგებიანი საბარათე ოპერაციები, რათა ყურადღება გაამახვილოს ძირითად საბანკო საქმიანობაზე, რითაც გააუმჯობესებს ფინანსურ ეფექტურობას და სტრატეგიულ შესაბამისობას.

ბანკი იყენებს პრაქტიკულ მიზანშეწონილობას ფასს 15-ის 121-ე აბზაცის შესაბამისად და შენიშვნაში არ განმარტავს ინფორმაციას დარჩენილ შესასრულებელ ვალდებულებებზე, რომლებსაც აქვს საწყისი მოსალოდნელი ხანგრძლივობა ერთი წლის ან ნაკლები ვადით.

20 მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია წმინდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დარიცხვები/(აღდგენები) მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღრიცხულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის:

(ათას ქართულ ლარში)

2024			
2023	2022		
		(108) 183	227 (269) 2
			1,255
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები			
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები სავალდებულო		17	91 -
რეზერვები საქართველოს ეროვნულ			
ბანკში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული		(30)	125 63
კორპორაციული ობლიგაციები საინვესტიციო ფასიანი		(40)	47 (28)
ქაღალდები ფინანსური გარანტიები სულ		(20)	72 87
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი		2	293 1,379

21 პერსონალის ხარჯები

პერსონალის ხარჯები მოიცავს:

	2024	2023	2022
ხელფასები და ბონუსები საპენსიო შენატანები სხვა	6,115	4,954	4,304
საკომპენსაციო ხარჯები სულ პერსონალის ხარჯები	71	65	58
	300	450	459
2024 წელს ბანკის დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა	6,486	5,469	4,821

იყო 60 (2023: 54; 2022: 63).

22 სხვა ხარჯები

სხვა ხარჯები მოიცავს:

	2024	2023	2022

(ათას ქართულ ლარში)

ცვეთა და ამორტიზაცია როიალტი	1,281	1,107	1,234
პროფესიული მომსახურება საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურებები	774	919	826
Mastercard ბარათის გაუქმების საკომისიო IT მხარდაჭერა	591	381	175
არამატერიალური აქტივების ჩამოწერა დაზღვევის ხარჯები დაბალი ღირებულების და მოკლევადიანი იჯარები გამოწერები მივლინების ხარჯები გართობის ხარჯები	533	517	781
კომუნალური ხარჯები რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	280	-	-
ჯარიმის საფასური გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა საოფისე მარაგები დონაცია	172	-	-
წინასწარ გადახდილი ხარჯების ჩამოწერა რეკლამა და მარკეტინგი სხვა	144	-	-
სულ სხვა ხარჯები	117	106	58
	115	186	95
	100	137	-
	80	35	114
	72	96	196
	50	61	36
	45	57	81
	31	95	-
აუდიტორის ანაზღაურება შედგება ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის კომპანიის აუდიტორისთვის გადასახდელი საფასურისგან. 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის, ანაზღაურება დღგ-ის გარეშე შეადგენდა 231 ათას ლარს (2023: 242 ათასი ლარი, 2022: 79 ათასი ლარი).	31	24	31
	20	22	26
	8	147	-
	-	180	-
	-	9	10
	526	338	367
	4,970	4,417	4,030

23 დაბეგვრა

2022 წელს საქართველოს მთავრობამ დაამტკიცა ცვლილებები საფინანსო ინსტიტუტებისთვის მოქმედი კორპორაციული გადასახადის მოდელში, რომელიც 2023 წლიდან მოქმედებს. საკანონმდებლო ცვლილებების მიხედვით, ფინანსური სექტორი აღარ გადავა დაბეგვრის ესტონურ მოდელზე, რომელიც მოსალოდნელი იყო, რომ გაათავისუფლებდა ბანკებს გაუნაწილებელ მოგებაზე მოგების გადასახადის გადახდისგან და მოითხოვდა მხოლოდ განაწილებულ მოგებაზე 15%-ის ოდენობით მოგების გადასახადის გადახდას. საგადასახადო ორგანოებმა ასევე მოსთხოვეს ბანკებს საგადასახადო შეღავათების ანაზღაურება (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რომლებიც წარმოიშვა წინა პერიოდებში რეზერვების და საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლაში სხვაობების ხარჯზე, რაც გამოწვეული იყო სხვაობებით საგადასახდო და ფასს აღრიცხვის სტანდარტების მიხედვით დათვლილ შედეგებს შორის. ამასთანავე, 2023 წლიდან, ბანკებისთვის მოქმედი მოგების გადასახადის განაკვეთი 15%-იდან 20%-მდე იქნება გაზრდილი, ხოლო დივიდენდები აღარ დაიბეგრება 5%-იანი დივიდენდის გადასახადით. გარდა ამისა, 2023 წლიდან, სებ-ის ადგილობრივი რეგულაციების ნაცვლად, დასაბეგრი საპროცენტო შემოსავალი და მომხმარებლებისთვის გაცემულ სესხებზე გამოქვითვადი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება ფასს აღრიცხვის სტანდარტებით. მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში გადასვლის სხვაობები დაიბეგრა ერთჯერადად 15%ით.

ცვლილებამ მყისიერი გავლენა იქონია გადავადებული საგადასახადო აქტივისა და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების ნაშთებზე, რომელიც მიეკუთვნება ადრე აღიარებულ დროებით სხვაობებს, რომლებიც წარმოიქმნება გასული პერიოდებიდან. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები ხელახლა იქნა შეფასებული, განახლებული კანონმდებლობის შესაბამისად. ცვლილებამ გამოიწვია ერთჯერადი გადავადებული გადასახადის დარიცხვა, რადგან მანამდე, ბანკი აღიარებდა გადავადებულ გადასახადებს მხოლოდ იმ მოცულობით, რომლითაც მათი რეალიზება იყო მოსალოდნელი 2023 წლის 1 იანვრამდე.

23 დაბეგვრა (გაგრძელება)

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს:

2024	2023	2022
მიმდინარე წლის საგადასახადო ხარჯი	(2,794)	(4,344)	(3,106)
გადავადებული საგადასახადო (ხარჯი)/სარგებელი მოძრაობა გადავადებულ საგადასახადო აქტივებში და ვალდებულებებში დროებითი სხვაობების წარმოქმნისა და აღდგენის შედეგად	(29)	123	320
საგადასახადო კანონმდებლობაში ცვლილებების გავლენა გადავადებული საგადასახადო	-	-	(478)
(ხარჯი)/სარგებელი სულ მოგების გადასახადის ხარჯი	(29)	123	(158)
	(2,823)	(4,221)	(3,264)

2024 წელს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის მოქმედი განაკვეთი იყო 20% (2023: 20%; 2022: 15%).
ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის:

	2024	%	2023	%	2022	%
მოგება დაბეგვრამდე	15,146		20,845		15,777	
მოგების გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთით	(3,029)	(20)	(4,169)	(20)	(2,367)	(15)
დაუბეგრავი სხვაობები	206	1	(52)	-	(419)	(3)
საგადასახადო კანონმდებლობაში ცვლილებების გავლენა მოგების გადასახადის ხარჯი	-	-	-	-	(478)	(3)
გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები	(2,823)	(19)	(4,221)	(20)	(3,264)	(21)

მოძრაობა დროებით სხვაობებში 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში არის შემდეგი:

	აღიარებული	აღიარებული სხვა

(ათას ქართულ ლარში)

	ნაშთი 2024 წლის 1 იანვარს	მოგებაში ან ზარალში	სრულ შემოსავალში	ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბერს
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით	(1,526)	87	-	(1,439)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(58)	(66)	-	(124)
სხვა ვალდებულებები წმინდა საგადასახადო ვალდებულებები	943	(50)	-	893
	(641)	(29)	-	(670)

	ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით	(1,342)	(184)	-	(1,526)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(351)	351	-	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(101)	101	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	(58)	-	(58)
სხვა ვალდებულებები წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	1,030	(87)	-	943
	(764)	123	-	(641)

23 დაბეგვრა (გაგრძელება)

	ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით	(352)	(990)	-	(1,342)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(548)	197	-	(351)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(42)	23	(82)	(101)
სხვა ვალდებულებები წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	(60)	1,090	-	1,030
	(1,002)	320	(82)	(764)

24 კაპიტალის მართვა (არა-აუდიტირებული)

ბანკის მიზნები კაპიტალის მართვისას არის (i) შეასრულოს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კაპიტალის მოთხოვნები და (ii) დაიცვას ბანკის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ცენტრალური ბანკის მიერ დადგენილ კაპიტალის ადეკვატურობის განაკვეთებთან შესაბამისობის მონიტორინგი ყოველთვიურად ხორციელდება, ანგარიშები, რომლებიც ასახავს მათ გაანგარიშებას, გადაიხედება და ხელი მოეწერება ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის და ფინანსური დირექტორის მიერ. კაპიტალის მართვის სხვა მიზნები ფასდება ბიზნესის განვითარებისა და სტრატეგიის შესაბამისად დაინტერესებული მხარეების მოთხოვნით.

ბაზელ III

2017 წლის დეკემბერში, სებ-მა ცვლილებები შეიტანა „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში“. კაპიტალის განახლებული ჩარჩოს მიხედვით, კაპიტალის მოთხოვნები დაიყო პილარ 1-ის მოთხოვნებად, რომელიც ეხება ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებს და პილარ-1-ით და პილარ 2-ით გათვალისწინებულ დამატებით ბუფერებად.

პილარ 1

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი (რომელიც შესული იყო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებში) ცალკე გამოიყო და განისაზღვრა 2.5%-ის ოდენობით.
- კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერი ამჟამად განსაზღვრულია 0%-ზე.
- სისტემური რისკის ბუფერი სისტემური მნიშვნელობის ბანკებში დაინერგება ოთხწლიანი პერიოდის განმავლობაში.

პილარ 2

- სავალუტო საკრედიტო რისკის (CICR) ბუფერმა ჩაანაცვლა უცხოურ ვალუტებში გამოხატული დაუფარავი სავალუტო სესხების კონსერვატიული შეწონვა;
- დაინერგება რისკის კონცენტრაციის ბუფერი სექტორული თუ ერთი მსესხებლის რისკებისთვის.
- წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი დაინერგება ბანკის მიერ წარმოდგენილ სტრეს-ტესტების შედეგების საფუძველზე;
- მარეგულირებლის მიერ განსაზღვრული რისკების შეფასების გენერალური პროგრამის ბუფერი, რომელიც ეფუძნება ბანკისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გარდა ამისა, ახალი მეთოდოლოგიის საფუძველზე დაინერგა სესხის მომსახურებისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტების კონკრეტული ზღვრები. აქტივები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს წინასწარ განსაზღვრულ სესხის მომსახურების კოეფიციენტისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის ლიმიტებს, უფრო მაღალი რისკით შეიწონება.

24 კაპიტალის მართვა (არა-აუდიტირებული) (გაგრძელება)

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კაპიტალის ამჟამინდელი მოთხოვნების შესაბამისად, ბანკებმა უნდა შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის და რისკის შეწონილი აქტივების კოეფიციენტი დადგენილ მინიმალურ დონეზე მაღლა (ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი > 14%, პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი > 18% და სულ, კაპიტალის კოეფიციენტი > 22%). ხელმძღვანელი პირებისთვის შიდა წყაროებით მოწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე, ბანკის მიერ მართული კაპიტალის ოდენობა 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 146,026 ათასი ლარი (2023: 134,058 ათასი ლარი; 2022: 117,347 ათასი ლარი), საზედამხედველო პირველადი კაპიტალი შეადგენს 143,299 ათას ლარს (2023: 133,881 ათასი ლარი; 2022: 111,096 ათასი ლარი), მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი შეადგენს 143,299 ათას ლარს (2023: 133,881 ათასი ლარი; 2022: 116,173 ათასი ლარი), ასევე, ბანკი შესაბამისობაში იყო გარედან დადგენილი კაპიტალის ყველა მოთხოვნასთან 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის.

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, რომლებიც დაანგარიშებულია საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ბაზელ II / III მოთხოვნების შესაბამისად, შემდეგია:

	2024	2023	2022
			მთლიანი ძირითადი პირველადი
კაპიტალი და პირველადი კაპიტალი	143,299	133,881	111,096
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	143,299	133,881	116,173
სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	562,399	508,950	447,552
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	25%	26%	25%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	25%	26%	25%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	25%	26%	26%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	14%	13%	9%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	18%	17%	12%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	22%	21%	17%

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ფასდება რისკის შეწონვების იერარქიით, რომელიც კლასიფიცირდება მათი ხასიათის მიხედვით და ასახავს თითოეულ აქტივთან და კონტრაჰენტთან დაკავშირებულ საკრედიტო, საბაზრო და სხვა რისკების შეფასებას, ნებისმიერი დასაშვები უზრუნველყოფის ან გარანტიების გათვალისწინებით.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი

(a) კორპორაციული მართვის სისტემა

ბანკი დაფუძნებულია, როგორც ბანკი საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკის მართვის უმაღლესი ორგანოა სამეთვალყურეო საბჭო. სამეთვალყურეო საბჭო იღებს სტრატეგიულ გადაწყვეტილებებს ბანკის საქმიანობის შესახებ.

სამეთვალყურეო საბჭო ირჩევს დირექტორთა საბჭოს. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის საქმიანობის ზოგად მართვაზე.

(b) შიდა კონტროლის პოლიტიკა და პროცედურები

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბანკის შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და ფუნქციონირებაზე, რომელიც შეესაბამება ოპერაციების მასშტაბსა და ხასიათს.

კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

25 რისკის მართვა

შიდა კონტროლის სისტემამ უნდა უზრუნველყოს შემდეგი:

- რისკის სათანადო და ყოველმხრივი შეფასება და მართვა;
- სათანადო ბიზნეს საქმიანობის, ბუღალტრული აღრიცხვისა და ფინანსური ანგარიშგების ფუნქციები, მათ შორის ოპერაციების სათანადო ავტორიზაცია, დამუშავება და ასახვა;
- სააღრიცხვო ჩანაწერების, მმართველობითი ინფორმაციის, სავალდებულო ანგარიშგების და სხვ. სისრულე, სიზუსტე და დროულობა.
- საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების საიმედოობა და მონაცემებისა და სისტემების დაცულობა და გამართულობა;
- თაღლითური ან უკანონო საქმიანობის აღკვეთა, აქტივების მისაკუთრების ჩათვლით; ► კანონებისა და ნორმების დაცვა.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია რისკების განსაზღვრასა და შეფასებაზე, კონტროლის სისტემის შემუშავებასა და მისი ეფექტურობის მონიტორინგზე. ხელმძღვანელობა აკვირდება ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტურობას და პერიოდულად ნერგავს კონტროლის დამატებით მექანიზმებს ან ცვლის არსებულ მექანიზმებს, თუ ამას საჭიროდ ჩათვლის.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ბანკი აკმაყოფილებს სებ-ის მოთხოვნებს რისკის მართვასთან და შიდა კონტროლთან დაკავშირებით, მათ შორის მოთხოვნებს შიდა აუდიტის ფუნქციის შესახებ და რომ რისკის მართვა და შიდა კონტროლის სიტემები შეესაბამება მისი ოპერაციების მასშტაბს, ხასიათსა და სირთულეს.

(c) რისკის მართვის პოლიტიკები და პროცედურები

რისკის მართვა საბანკო საქმიანობისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობისაა და ბანკის ოპერაციების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. ბანკის ძლიერი რისკების მართვა ასახავს ბანკის რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტის მიერ რისკების სტრატეგიის ფორმირებასა და საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვისთვის მინიჭებულ მნიშვნელობას. რისკის ყოვლისმომცველი მართვისთვის საჭირო ყველა კომპონენტი ჩართულია რისკების ორგანიზაციის სტრუქტურაში: საწარმოს რისკის მართვა; საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვა; რისკების შესახებ ინფორმაციის წარდგენა და საინფორმაციო ტექნოლოგიური ინფრასტრუქტურის მხარდაჭერა; ჯვარედინი რისკის ანალიტიკური საშუალებები და ტექნიკა, როგორიცაა კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და სტრესის ტესტირება. ბანკი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, ლიკვიდობის რისკს და საბაზრო რისკს. ის ასევე ექვემდებარება სხვადასხვა საოპერაციო და ბიზნეს რისკებს.

რისკების მართვის პოლიტიკები მიზნად ისახავს ბანკის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებას, ანალიზსა და მართვას, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკის დონეებისა და საზღვრების დაცვის მუდმივი მონიტორინგისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და პროცედურები რეგულარულად გადაიხედება, ბაზრის პირობებში, პროდუქტებში და შეთავაზებულ მომსახურებაში ცვლილებების და ასევე უკანასკნელი საუკეთესო პრაქტიკების ასახვის მიზნით.

ხელმძღვანელობას აქვს საერთო პასუხისმგებლობა რისკის მართვის ჩარჩოს ზედამხედველობაზე, ძირითადი რისკების მართვის ზედამხედველობასა და მისი რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების მიმოხილვაზე, აგრეთვე არსებითად დიდი დაქვემდებარებების დამტკიცებაზე.

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს რისკის შემცირების ზომების მონიტორინგსა და დანერგვაზე და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ბანკი საქმიანობდეს რისკის დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში. რისკების მართვის დირექტორი პასუხისმგებელია რისკის ზოგადი მართვისა და შესაბამისობის ფუნქციებზე, როგორც ფინანსური, ისე არაფინანსური რისკების განსაზღვრის, შეფასების, მართვისა და ანგარიშგების საყოველთაო პრინციპებისა და მეთოდების დანერგვის უზრუნველყოფაზე. იგი უშუალოდ სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტის წინაშეა ანგარიშვალდებული.

საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკები, როგორც პორტფელის, ისე გარიგებების დონეზე, იმართება და კონტროლდება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის, რისკების მართვის განყოფილების და აქტივებისპასივების მართვის კომიტეტის მიერ. კონტროლის მექანიზმები იძლევა იმის გარანტიას, რომ ბანკი მიიღებს ინფორმირებულ რისკობრივ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც იქნება შეფასებული ადეკვატურად, ბანკის დადგენილი ზღვრის მიღმა რისკების აღების თავიდან აცილების მიზნით.

25 რისკის მართვა კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

როგორც გარე ისევე შიდა რისკის ფაქტორები არის გამოვლენილი და იმართება ორგანიზაციის ფარგლებში. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკების სრული სპექტრის იდენტიფიცირებას და მოკლევადიანი რისკების შემცირებაზე მიმართული პროცედურების სანდოობის შემოწმებას.

(d) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება, რაც გამოწვეული იქნება ცვლილებებით საბაზრო ცვლადებში, როგორებიცაა საპროცენტო განაკვეთი, უცხოური გაცვლითი კურსი, და კაპიტალის ფასები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც ექვემდებარებიან ბაზრის ზოგად და სპეციფიკურ მოძრაობებს და საბაზრო ფასების და უცხოური გაცვლითი კურსების დონის ცვლილებებს.

საბაზრო რისკების მართვის მიზანია საბაზრო რისკების საფრთხის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, რისკზე ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

ბანკი თავის საბაზრო რისკს მართავს ღია პოზიციის ლიმიტების დაწესებით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, საპროცენტო განაკვეთების დაფარვის ვადებისა და სავალუტო პოზიციებისთვის. მათი მონიტორინგი ხდება რეგულარულად და გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

(i) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო. საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილებებიდან, რამაც შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე ან მომავალ ფულად ნაკადებზე. რისკი შეიძლება წარმოშვას ვალდებულებების შესრულების ვადების შეუსაბამობამ, ასევე, ასეთი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების შესაძლებლობამ. საპროცენტო მარჟა შეიძლება გაიზარდოს მსგავსი ცვლილებების შედეგად, მაგრამ შეიძლება ასევე შემცირდეს ან გამოიწვიოს ზარალები მოულოდნელი მოძრაობების შემთხვევაში.

საპროცენტო განაკვეთების სხვაობების ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი ძირითადად იმართება საპროცენტო განაკვეთის სხვაობების მონიტორინგით. ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო სხვაობის პოზიციის შეჯამება შემდეგია:

25 რისკის მართვა

3 თვეზე 3-6 6-დან 12 1-დან 5 5 წელზე საბალანსო ნაკლები თვემდე თვემდე წლამდე მეტი ღირებულება

(ათას ქართულ ლარში)

კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი 2024 აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	47,606	-	-	-	-	47,606
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში საინვესტიციო	40,896	-	-	-	-	40,896
ფასიანი ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული	2,976	-	-	-	-	2,976
კორპორაციული ობლიგაციები						
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები სხვა ფინანსური	-	-	7,002	46,236	-	53,238
აქტივები სულ ფინანსური აქტივები	83,826	72,089	74,167	67,543	25,976	323,601
ვალდებულებები	1,052	-	-	-	-	1,052
ვალდებულებები საკრედიტო	176,356	72,089	81,169	113,779	25,976	469,369
დაწესებულებების მიმართ ვალდებულებები						
მომხმარებლების მიმართ სხვა ნასესხები სახსრები	101,987	36,457	-	-	-	138,444
სხვა ფინანსური ვალდებულებები სულ	92,601	8,116	18,144	1,331	126	120,318
ფინანსური ვალდებულებები წმინდა	2,430	6,469	9,073	52,214	-	70,186
პოზიცია	3,229	152	308	2,668	1,226	7,583
	200,247	51,194	27,525	56,213	1,352	336,531
	(23,891)	20,895	53,644	57,566	24,624	132,838

კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

25 რისკის მართვა,

(ათას ქართულ ლარში)

კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	საბალანსო ღირებულება
77,287	-	-	-	-	77,287
35,988	-	-	-	-	35,988
5,876	5,662	-	-	-	11,538
-	-	8,197	50,133	-	58,330
83,602	92,556	26,139	53,598	14,592	270,487
1,213	-	-	-	-	1,213
203,966	98,218	34,336	103,731	14,592	454,843
71,542	38,290	-	-	-	109,832
126,009	17,128	20,658	9,048	279	173,122
2,044	6,445	8,466	22,278	-	39,233
2,239	135	273	2,356	1,762	6,765
201,834	61,998	29,397	33,682	2,041	328,952
2,132	36,220	4,939	70,049	12,551	125,891

3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	საბალანსო ღირებულება
57,785	-	-	-	-	57,785
39,030	-	-	-	-	39,030
996	-	-	1,357	-	2,353
11,485	-	5,004	20,648	-	37,137
78,953	50,074	47,549	61,398	32,043	270,017
1,095	-	-	-	-	1,095
189,344	50,074	52,553	83,403	32,043	407,417
54,513	29,115	-	-	-	83,628
128,790	12,533	6,953	896	121	149,293
2,185	6,620	6,413	41,832	-	57,050
1,597	152	309	4,142	521	6,721
187,085	48,420	13,675	46,870	642	296,692

(ათას ქართულ ლარში)

კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	2,259	1,654	38,878	36,533	31,401	110,725

31 დეკემბერი 2023 აქტივები
ფულადი სახსრები და მათი
ეკვივალენტები სავალდებულო რეზერვები
სებ-ში საინვესტიციო ფასიანი
ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული
ობლიგაციები მომხმარებლებზე გაცემული
სესხები სხვა ფინანსური აქტივები სულ ფინანსური აქტივები
ვალდებულებები ვალდებულებები საკრედიტო
დაწესებულებების მიმართ ვალდებულებები
მომხმარებლების მიმართ სხვა ნასესხები სახსრები სხვა ფინანსური
ვალდებულებები სულ ფინანსური
ვალდებულებები წმინდა პოზიცია

31 დეკემბერი 2022 აქტივები ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები სავალდებულო რეზერვები
სებ-ში საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული
ობლიგაციები მომხმარებლებზე გაცემული
სესხები სხვა ფინანსური აქტივები სულ ფინანსური აქტივები
ვალდებულებები ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ ვალდებულებები
მომხმარებლების მიმართ სხვა ნასესხები სახსრები სხვა ფინანსური
ვალდებულებები სულ ფინანსური
ვალდებულებები წმინდა პოზიცია

25 რისკის მართვა,

საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს საშუალო ნომინალურ საპროცენტო განაკვეთებს პროცენტიანი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. აღნიშნული საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენენ აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის მიახლოებას მათი დაფარვის თარიღისთვის.

2024	2023			2022		
	საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი %			საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი %		
	აშშ ლარი	ევრო	დოლარი	აშშ ლარი	ევრო	დოლარი	აშშ ლარი	ევრო	დოლარი
პროცენტიანი აქტივები ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6.25%	2.75%	0.83%	8.99%	-	3.58%	9.70%	2.40%	0.70%
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული	8.83%	-	-	9.18%	-	-	9.20%	6.80%	-

(ათას ქართულ ლარში)

კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ობლიგაციები	10.90%	7.54%	-	12.63%	8.19%	-	14.53%	7.43%	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	11.24%	9.27%	7.80%	13.05%	10.35%	8.07%	13.77%	8.35%	6.50%
პროცენტიანი ვალდებულებები									
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	9.01%	5.10%	4.35%	-	4.84%	4.46%	11.00%	0.92%	0.60%
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	8.36%	3.12%	5.05%	7.97%	3.25%	2.08%	10.90%	2.10%	1.40%
სხვა ნასესხები სახსრები	-	5.85%	5.98%	-	6.39%	7.06%	-	7.00%	5.30%
საიჯარო ვალდებულებები	-	3.50%	-	-	3.50%	-	-	3.50%	-

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთების სხვაობების ანალიზის საფუძველზე საპროცენტო განაკვეთის რისკის სამართავად დამატებით ხდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის მონიტორინგი.

წმინდა მოგების ან ზარალის (გადასახადების გარეშე) საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების (გადაფასების რისკი, იმ დაშვებით რომ ყველა სხვა ცვლადი, როგორიცაა სავალუტო კურსი, დარჩება უცვლელი) მიმართ მგრძნობელობის ანალიზი, 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული პროცენტიანი აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის მრუდისა და პოზიციების 100 საბაზისო პუნქტით სიმეტრიული ვარდნის ან ზრდის გამარტივებულ სცენარზე დაყრდნობით, ასეთია:

	2024	2023	2022
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ვარდნა	(148)	(163)	(190)
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ზრდა	148	163	190

25 რისკის მართვა

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება გაცვლითი კურსის მერყეობის გამო. ბანკი მუდმივად აკონტროლებს, რომ სებ-ის სავალუტო პოზიციების ლიმიტები საზედამხედველო კაპიტალთან მიმართებით დაცული იყოს. ბანკს გააჩნია სხვადასხვა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები.

შემდეგი ცხრილი ასახავს ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების უცხოურ ვალუტაზე დაქვემდებარების სტრუქტურას 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	გირვანქა სტერლინგი	სულ

(ათას ქართულ ლარში)

კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

აქტივები ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები სავალდებულო					
რეზერვები სებ-ში ამორტიზებული	25,997	15,236	8	721	41,962
ღირებულებით შეფასებული	11,768	29,235	-	-	41,003
კორპორაციული ობლიგაციები					
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	14,182	-	-	14,182
სხვა ფინანსური აქტივები სულ	85,756	88,335	-	-	174,091
აქტივები	4	181	-	-	185
	123,525	147,169	8	721	271,423
ვალდებულებები ვალდებულებები					
საკრედიტო					
დაწესებულებების მიმართ					
ვალდებულებები მომხმარებლების					
მიმართ	23,192	83,444	8	721	107,365
სხვა ნასესხები სახსრები სხვა ფინანსური					
ვალდებულებები სულ ვალდებულებები	33,575	56,107	13	-	89,695
წმინდა პოზიცია	66,196	3,990	-	-	70,186
	312	6,517	16	-	6,845
შემდეგი ცხრილი ასახავს	123,275	150,058	37	721	274,091
ფინანსური აქტივების და	250	(2,889)	(29)	-	(2,668)
ფინანსური ვალდებულებების					

უცხოურ ვალუტაზე დაქვემდებარების სტრუქტურას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	ლირა	სტერლინგი	სულ
აქტივები ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6,634	36,599	876	2,171	46,280
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში ამორტიზებული ღირებულებით	8,904	27,084	-	-	35,988
შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	-	17,574	-	-	17,574
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	104,212	69,039	-	-	173,251
სხვა ფინანსური აქტივები სულ აქტივები	-	153	-	-	153
	119,750	150,449	876	2,171	273,246
	81,117	26,534	-	2,182	109,833
	11,116	108,800	931	-	120,847
	27,825	11,408	-	-	39,233
	39	5,962	11	-	6,012
	120,097	152,704	942	2,182	275,925
	(347)	(2,255)	(66)	(11)	(2,679)

(ათას ქართულ ლარში)

კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ვალდებულებები	ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	სხვა ნასესხები სახსრები	სხვა ფინანსური ვალდებულებები	სულ ვალდებულებები	წმინდა პოზიცია

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

(ათას ქართულ ლარში)

შემდეგი ცხრილი ასახავს ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების უცხოურ ვალუტაზე დაქვემდებარების სტრუქტურას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ევრო	აშშ	თურქული	გირვანქა	
11,702	36,627	17	1,252	49,598
12,555	26,475	-	-	39,030
-	1,357	-	-	1,357
-	13,628	-		13,628
69,130	56,271	-	-	125,401
138	113	-	-	251
93,525	134,471	17	1,252	229,265
41,021	10,301	-	1,243	52,565
16,589	98,280	10	2	114,881
36,126	21,470	-	-	57,596
8	1,441	-	-	1,449
93,744	131,492	10	1,245	226,491
(219)	2,979	7	7	2,774

	დოლარი	ლირა	სტერლინგი	სულ

აქტივები ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები სავალდებულო რეზერვები სებ-ში საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები მომხმარებლებზე გაცემული სესხები სხვა ფინანსური აქტივები სულ აქტივები

ვალდებულებები ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ სხვა ნასესხები სახსრები სხვა ფინანსური ვალდებულებები სულ ვალდებულებები წმინდა პოზიცია

ლარის გაუფასურება, ქვემოთ წარმოდგენილის შესაბამისად, შემდეგ ვალუტებთან მიმართებაში 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაზრდიდა (შეამცირებდა) კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ წარმოდგენილი ოდენობებით. აღნიშნული ანალიზი ჩატარდა გადასახადების გამოკლებით, და ეფუძნება უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებას, რასაც ბანკი მიიჩნევს გონივრულად შესაძლებელს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება.

	2024	2023	2022
აშშ დოლარის 15%-იანი გამყარება ლართან			

(ათას ქართულ ლარში)

მიმართებაში	(347)	(271)	380
ევროს 15%-იანი გამყარება ლართან მიმართებაში	30	(42)	(28)
თურქული ლირას 15%-იანი გამყარება ლართან მიმართებაში	(3)	(8)	1
გირვანქა სტერლინგის 15%-იანი გამყარება ლართან მიმართებაში	-	(1)	1

ლარის გამყარებას ზემოთ მითითებულ ვალუტებთან მიმართებაში 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ექნებოდა იგივე, მაგრამ საპირისპირო გავლენა ზემოთ მითითებულ ვალუტებზე მითითებული ოდენობებით, იმის გათვალისწინებით, რომ ყველა სხვა ცვლადი რჩება უცვლელი.

(e) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ბანკის ფინანსური ზარალის რისკს, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაჰენტი ვერ დააკმაყოფილებს მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს. ბანკს დანერგილი აქვს პოლიტიკა და პროცედურები საკრედიტო რისკის სამართავად (როგორც აღიარებული ფინანსური აქტივების, ისე აუღიარებელი სახელშეკრულებო ვალდებულებების შემთხვევაში), მათ შორის პორტფელის კონცენტრაციის შეზღუდვის წესები, საკრედიტოს კომიტეტის ჩამოყალიბება, რომ აქტიურად გააკონტროლოს საკრედიტო რისკი. პოლიტიკა გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საკრედიტო პოლიტიკა ადგენს:

- სასესხო განაცხადების შემოწმების და დამტკიცების პროცედურებს
- მსესხებელთა (იურიდიული და ფიზიკური პირები) კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდებს;
- უზრუნველყოფის საგნის შეფასების მეთოდებს;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო რისკების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

იურიდიული პირისთვის ნებისმიერი სესხის გაცემამდე ბანკი მომხმარებლის ბიზნესისა და ფინანსური შედეგების კომპლექსურ შემოწმებას ატარებს.

საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება ასევე იმართება, ნაწილობრივ, გირაოს მოპოვებით და ინდივიდუალური გარანტიებით. ზემოაღნიშნული სესხების უზრუნველყოფის საგანს აფასებენ დამოუკიდებელი ექსპერტები. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა, როგორც წესი, აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და აუღიარებელი სახელშეკრულებო ვალდებულებების თანხებში. პოტენციური საკრედიტო რისკის შესამცირებლად აქტივებისა და ვალდებულებების შესაძლო ურთიერთგაქვითვის გავლენა მნიშვნელოვანი არ არის.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებთან დაკავშირებული რისკები

ამ ინსტრუმენტების უპირველესი მიზანია უზრუნველყოს, რომ სახსრები ხელმისაწვდომი იყოს მომხმარებლისთვის, საჭიროებისამებრ. გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივები, რომლებიც წარმოადგენს შეუქცევად რწმუნებას, რომ ჯგუფი განახორციელებს გადახდებს იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტი ვერ შეასრულებს თავის ვალდებულებებს მესამე მხარის წინაშე, შეიცავს იგივე საკრედიტო რისკს, როგორც სესხები. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივი, რაც წარმოადგენს ბანკის მიერ წერილობით ვალდებულებას მომხმარებლის სახელით, რომელიც უფლებას აძლევს მესამე მხარეს ბანკს წარუდგინოს მოთხოვნები განსაზღვრულ ოდენობამდე კონკრეტული პირობებით, უზრუნველყოფილია იმ პროდუქტის შესაბამისი მიწოდებით, რომელთანაც ისინი დაკავშირებულია, ან ფულადი სახსრების დეპოზიტებით და, შესაბამისად, უფრო ნაკლებ რისკს შეიცავს, ვიდრე პირდაპირი სესხება.

კრედიტის გაცემის ვალდებულება წარმოადგენს კრედიტის გაცემის ავტორიზაციის გამოუყენებელ ნაწილს სესხების, გარანტიების ან აკრედიტივების სახით. რაც შეეხება კრედიტის გაცემის ვალდებულებებთან დაკავშირებით საკრედიტო რისკს, ბანკი პოტენციურად ექვემდებარება ზარალს მთლიანი გამოუყენებელი ვალდებულებების ტოლი ოდენობით, თუ გამოუყენებელი თანხები ათვისებული იქნება. თუმცა, ზარალის სავარაუდო ოდენობა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებებზე, ვინაიდან კრედიტის გაცემის ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია კლიენტების მიერ კონკრეტული საკრედიტო სტანდარტების დაცვაზე.

ბანკი ახდენს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების ვადების მონიტორინგს, რადგან უფრო ხანგრძლივი ვადის მქონე ვალდებულებებს, როგორც წესი, უფრო მაღალი საკრედიტო რისკი აქვთ, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

გაუფასურების შეფასება

ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს გამოითვლის ალბათობის რამდენიმე სცენარზე დაყრდნობით იმისათვის, რომ შეაფასოს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი დეფიციტი, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. ფულადი სახსრების დეფიციტი არის სხვაობა ხელშეკრულების შესაბამისად საწარმოსთვის გადასახდელ ფულად ნაკადებს და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც საწარმო მოელის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მოცემულია ქვემოთ და მისი ძირითადი კომპონენტებია:

დეფოლტის ალბათობა არის დეფოლტის ალბათობის შეფასება მოცემულ დროის მონაკვეთში. დეფოლტი შეიძლება დადგეს მხოლოდ განსაზღვრულ დროს შეფასებული პერიოდის განმავლობაში, თუ საკრედიტო ინსტრუმენტს გასულ პერიოდში აღიარება არ შეუწყდა და კვლავ პორტფელშია წარმოდგენილი.

25 რისკის მართვა კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

EAD დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია არის ზემოქმედების შეფასება დეფოლტის მომავალი თარიღით, საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ ზემოქმედების მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით, ძირი თანხისა და პროცენტის დაფარვის ჩათვლით, გაწერილი იქნება ეს ხელშეკრულებით თუ არა, ვალდებულებებზე მოსალოდნელი გატანების და გამოტოვებული გადახდებიდან დარიცხული პროცენტის ჩათვლით.

LGD ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში: არის ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიქმნება იმ შემთხვევაში, როდესაც დეფოლტი ხდება მოცემულ დროს. იგი ემყარება სხვაობას მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ისეთ ფულად ნაკადებს შორის, შორის, რომელთა მიღებასაც გამსესხებელი მოელოდა, ყოველგვარი უზრუნველყოფის რეალიზაციის გამოკლებით. ის ჩვეულებრივ გამოხატულია როგორც EAD-ის პროცენტი.

LGL ზარალი ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს ვალდებულების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ ვალდებულების დეფოლტის შემთხვევაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი დაფუძნებულია საკრედიტო ზარალზე, რომელიც წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის მანძილზე („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს („12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ინდივიდუალურად გამოითვლება.

ბანკმა დანერგა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური

(ათას ქართულ ლარში)

ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ბანკი აჯგუფებს თავის სესხებს 1-ელ, მე-2 და მე-3 სტადიებად, ქვემოთ აღწერილი წესით:

1-ელი სტადია: სესხების თავდაპირველი აღიარებისას ბანკი ქმნის რეზერვს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. პირველი სტადიის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მეორე სტადიიდან.

მე-2 სტადია: როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი ან ის 30 დღეზე მეტი ხნის ვადაგადაცილებულია, ბანკი სესხს მიაკუთვნებს მეორე სტადიას და ქმნის რეზერვს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. მეორე სტადიის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მესამე სტადიიდან.

საცალო კლიენტების ფინანსურ ინსტრუმენტებს მიეკუთვნება მე-2 სტადიის კატეგორია, როდესაც სესხის მომსახურების კოეფიციენტის (PTI) ზრდა 10 პროცენტულ პუნქტზე მეტია ან ტოლია ეროვნული ბანკის მოთხოვნებით განსაზღვრული სტანდარტისა.

ლარი	შემოსავალი	უახლესი ხელმისაწვდომი PTI *	PTI ზრდა =პოტენციური SICR**
	< 1500	>25%	>=10 p.p.
	>=1500	>50%	>=10 p.p.

აშშ დოლარი	შემოსავალი	უახლესი ხელმისაწვდომი PTI	PTI ზრდა =პოტენციური SICR
	< 1500	>20%	>=10 p.p.
	>=1500	>30%	>=10 p.p.

25 რისკის მართვა კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

კორპორაციული კლიენტების ფინანსურ ინსტრუმენტებს მიეკუთვნება მე-2 სტადიის კატეგორია, როდესაც დავალიანების მომსახურების დაფარვის კოეფიციენტის შემცირება აღემატება ან უტოლდება 10 პროცენტულ პუნქტს, სებ-ის მოთხოვნებით განსაზღვრულ სტანდარტთან შედარებით.

DSCR*** უახლესი განახლება	DSCR Delta vs წარმოშობა
< 1.2	<=-10%

* სესხის მომსახურების კოეფიციენტი

სესხის მომსახურების კოეფიციენტი აფასებს ფიზიკური პირის შემოსავლის პროპორციას, რომელიც გამოიყენება ვალის დაფარვისთვის. იგი გამოითვლება მსესხებლების მიერ ვალის მთლიანი გადახდების გაყოფით მათ მთლიან შემოსავალზე. ეს კოეფიციენტი არის კრიტიკული საზომი, რომელსაც ბანკი იყენებს მსესხებლების კრედიტუნარიანობისა და დაფარვის შესაძლებლობის შესაფასებლად.

** საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა.
*** დავალიანების დაფარვისთვის გადახდების უზრუნველყოფა.

დეფოლტის განმარტება და აღმოფხვრა

(ათას ქართულ ლარში)

ბანკი დეფოლტს განმარტავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით.
ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება, თუ:

- პროცენტის, ძირითადი თანხის ან საკომისიოს გადახდას მოვალე 90 დღეზე მეტი ხნით აგვიანებს; ან
- თუ მოხდა სესხის პრობლემური (იძულებითი) რესტრუქტურიზაცია, რადგან სხვა შემთხვევაში სესხი გადაუხდელი იქნებოდა; ან
- მსესხებლის მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე უარყოფითად აისახება ის ფაქტი, რომ დაწყებულია იძულებითი ლიკვიდაციისას გაკოტრების ან გადახდისუუნაროობის პროცედურები ან არსებობს სხვა მტკიცებულება იმისა, რომ გადახდის ვალდებულება სრულად არ შესრულდება.

გაზომვადი ინდიკატორების თვალსაზრისით, კრიტერიუმების მონიტორინგი ხდება შემდეგნაირად:

იურიდიული პირებისთვის	ინდიკატორი
სექტორებისთვის: სასტუმროები, ენერგეტიკა, უძრავი ქონების მართვა	DSCR < 1.0 (გადაანგარიშებული 15 წელზე)
სხვა სექტორებისთვის	DSCR < 1.0 (გადაანგარიშებული 10 წელზე)

საცალო კლიენტებისთვის	ინდიკატორი
ყოველთვიური წმინდა შემოსავალი (ლარში ან უცხოური ვალუტის ეკვივალენტში ლარში)	
< 1,500	PTI > 55%
>= 1,500	PTI > 70%

ზემოაღნიშნული გაზომვადი ინდიკატორების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, მსესხებელი ჩაითვლება დეფოლტირებულად და გადადის მე-3 სტადიაზე.

მას შემდეგ, რაც ფინანსური ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება მე-2 სტადიაზე, ის იქ რჩება მანამ, სანამ არ დაკმაყოფილდება შემდეგი ორი პირობა:

1. ფინანსური ინსტრუმენტი უნდა აკმაყოფილებდეს პირველი სტადიის საკრედიტო ხარისხის მოთხოვნებს;
2. უნდა დაკმაყოფილდეს ვადაგადაცილებული დღეების და გამოსაცდელი ვადის პირობები.

25 რისკის მართვა კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტი კლასიფიცირებულია, როგორც პირველი სტადიის რისკის კატეგორია, თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი პირობები:

- გადახდა ხდება დროულად ან ვადაგადაცილებული დღეები არ აღემატება 30 დღეს;
- მსესხებლის ლიკვიდობა, კაპიტალი და სესხის დაფარვის შესაძლებლობა სტაბილურია;
- მსესხებელი არის ფინანსურად საკმარისად ძლიერი, რომ გაუძლოს საშუალო დონის სტრესის შედეგებს და აქვს საკმარისი ლიკვიდობა ყველა ვალდებულების შესასრულებლად.

გაუმჯობესების მოთხოვნები (როგორც რესტრუქტურიზებული, ისე არარესტრუქტურიზებული) ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, როდესაც ფინანსური ანალიზი არ ტარდება:

მე-2 სტადიის არარესტრუქტურიზებული ინსტრუმენტებისთვის გამოსწორების პერიოდი არის 6 თვე, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება პირველ სტადიაზე, თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 30 დღეზე ნაკლებით იყო ვადაგადაცილებული.

(ათას ქართულ ლარში)

შეჯამება: სტადია 2 → სტადია 1, როდესაც ვადაგადაცილება 30 დღეზე ნაკლებია 6 თვის განმავლობაში.

რესტრუქტურიზებული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, რომელიც მეორე სტადიაზეა განთავსებული, გამოსაცდელი ვადა 1 წელია (თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 30 დღეზე ნაკლებით იყო ვადაგადაცილებული, რის შემდეგაც ინსტრუმენტი რეკლასიფიცირდება პირველ სტადიაზე).

შეჯამება: PF (სტადია 2) → სტადია 1 როდესაც ვადაგადაცილებული დღეები 30-ზე ნაკლებია წლის განმავლობაში.

მე-3 სტადიის არარესტრუქტურიზებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის გამოსწორების პერიოდი არის 6 თვე, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება მეორე სტადიაზე, თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 90 დღეზე ნაკლებით იყო ვადაგადაცილებული.

მე-2 სტადიის არარესტრუქტურიზებული ინსტრუმენტებისთვის გამოსწორების პერიოდი არის 6 თვე, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება პირველ სტადიაზე, თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 30 დღეზე ნაკლებით იყო ვადაგადაცილებული.

შეჯამება: სტადია 3 → სტადია 2, როდესაც ვადაგადაცილება 90 დღეზე ნაკლებია 6 თვის განმავლობაში. სტადია 2 → სტადია 1, როდესაც ვადაგადაცილება 30 დღეზე ნაკლებია 6 თვის განმავლობაში.

მე-3 სტადიის რესტრუქტურიზებული (უმოქმედო რესტრუქტურიზებული) ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის გამოსწორების პერიოდი არის 6 თვე, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება მეორე სტადიაზე (მოქმედი რესტრუქტურიზებული), თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 31-90 დღით იყო ვადაგადაცილებული. როგორც კი ფინანსური ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება, როგორც მოქმედი რესტრუქტურიზებული, იწყება ერთწლიანი გამოსაცდელი პერიოდი, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება პირველ სტადიაზე, თუ ეს ინსტრუმენტი გამოსაცდელი ვადის პერიოდში არ იყო 30 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული. თუ ინსტრუმენტი 31-90 დღის ვადაგადაცილების ფარგლებში ექცევა, ის რჩება მეორე სტადიაზე. ერთწლიანი გამოსაცდელი პერიოდი იწყება ინსტრუმენტის 31-90 დღის ვადაგადაცილებიდან აღდგენის ბოლო თვიდან.

შეჯამება: NPF (სტადია 3) → PF (სტადია 2) როდესაც 31-90 დღის ვადაგადაცილებაა 6 თვის განმავლობაში. PF (სტადია 2) → PE (სტადია 1) როდესაც 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებაა ერთი წლის განმავლობაში.

გაუმჯობესების მოთხოვნები არა-რესტრუქტურიზებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, როდესაც ფინანსური ანალიზი ხორციელდება:

25 რისკის მართვა კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

რესტრუქტურიზაციის სტატუსების ზემოაღნიშნული გამოსაცდელი პერიოდების გარდა, ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორია შესაძლებელია გაუმჯობესდეს განხორციელებული ფინანსური ანალიზის საფუძველზე, კერძოდ:

- ფინანსური ინსტრუმენტის რეკლასიფიკაცია მე-2 სტადიიდან 1-ელი სტადიის კატეგორიაში:
  - როდესაც მსესხებლის ფინანსური ანალიზის განხორციელების შედეგად პირველი სტადიის (მოქმედი) პირობების მოთხოვნები სრულად დაკმაყოფილებულია.
  - ამავდროულად ბოლო 3 თანმიმდევრული გადახდა შესრულდა ვადაგადაცილების გარეშე.

- ფინანსური ინსტრუმენტის რეკლასიფიკაცია მე-3 სტადიიდან მე-2 სტადიის კატეგორიაში:
  - როდესაც მსესხებლის ფინანსური ანალიზის განხორციელების შედეგად მე-2 სტადიის (მოქმედი) პირობების მოთხოვნები სრულად დაკმაყოფილებულია.

- ამავდროულად ბოლო 3 თანმიმდევრული გადახდა შესრულდა ვადაგადაცილების გარეშე.

○ ფინანსური ინსტრუმენტის რეკლასიფიკაცია მე-3 სტადიიდან 1-ელი სტადიის კატეგორიაში:
- როდესაც მსესხებლის ფინანსური ანალიზის განხორციელების შედეგად პირველი სტადიის (მოქმედი) პირობების მოთხოვნები სრულად დაკმაყოფილებულია.
- ამავდროულად ბოლო 6 თანმიმდევრული გადახდა შესრულდა ვადაგადაცილების გარეშე.

ფინანსური ინსტრუმენტი აღარ ჩაითვლება რესტრუქტურიზებულად მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ რესტრუქტურიზაციის დღიდან გავიდა 1 წელზე მეტი და ფინანსურ ინსტრუმენტს ბოლო 1 წლის განმავლობაში მინიჭებული აქვს საკრედიტო რისკის 1 სტადიის კატეგორია.

PD შეფასების პროცესი

საცალო და კორპორატიული პორტფელებისთვის PD შეფასებულია მაკრო მოდელის საშუალებით, რომელიც აღწერს ურთიერთობას საცალო და კორპორატიული პორტფელების ისტორიული დეფოლტის ალბათობასა და მაკროეკონომიკურ ცვლადებს შორის, როგორიცაა რეალური მშპ-ს ზრდა და აშშ დოლარი/ლარი გაცვლითი კურსი. სებ-ის შეფასების შედეგებსა და პროგნოზირებულ მაკრო ცვლადებზე დაყრდნობით პროგნოზირებულია პირობითი საცალო და კორპორატიული დეფოლტის ალბათობები. მოდელი ყოველწლიურად ხელახლა შეფასდება და სხვა მაკროეკონომიკური ცვლადები გათვალისწინებული იქნება, თუ ისინი გააუმჯობესებენ მოდელის განმარტებით შესაძლებლობებს. დგება პროგნოზირებული პირობითი დეფოლტის ალბათობის მიგრაციის მატრიცები, საიდანაც გამოითვლება არაპირობითი ზღვრული დეფოლტის ალბათობები, რომლებიც შემდეგ კორექტირდება პორტფელში ამა თუ იმ ინსტრუმენტის ვადის მიხედვით.

მე-3 სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის ალბათობა განიხილება, როგორც 100%.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებზეც ბანკს აქვს გარანტია მსესხებლის მშობელი კომპანიებისგან, ბანკი იყენებს მათი მშობელი კომპანიების დეფოლტის ალბათობებს.

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD)

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD) განსხვავებულად არის გამოთვლილი პირველი, მეორე და მესამე სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. EAD მცირდება ფულადი სახსრების დაფარვის თანხებით. არასაბალანსო ვალდებულებები განიხილება ფულადი სახსრების კონვერტაციის ფაქტორის (CCF) მეშვეობით, კერძოდ, 100%-ით კორპორატიული ვალდებულებისთვის და 50%-ით საცალო ვალდებულებებისთვის.

1-ელი სტადიისათვის, EAD გამოითვლება, როგორც სესხებისა და არასაბალანსო ვალდებულებების დაუფარავი ოდენობა, CCF-ისა და ფულადი სახსრების დაფარვის თანხების გათვალისწინებით საანგარიშგებო თარიღისთვის.

მე-2 და მე-3 სტადიისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის დაუფარავი ოდენობა საანგარიშგებო თარიღისთვის, CCF-ისა და ფულადი სახსრების დაფარვის თანხების გათვალისწინებით.

25 რისკის მართვა კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

კორპორატიული და საცალო დაკრედიტების აქტივებისთვის LGD ღირებულებები ფასდება ყოველწლიურად. LGD განიმარტება, როგორც სავარაუდო ზარალი, რომელიც წარმოიქმნება კონტრაჰენტის დეფოლტის შემთხვევაში არაუზრუნველყოფილი პოზიციებისთვის. იგი წარმოადგენს რისკის შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს ზარალის სერიოზულობას. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის განაკვეთი გამოითვლება კორპორაციული და საცალო პორტფელებისთვის. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში სტატისტიკურად გამოითვლება სესხის ამოღების ისტორიული მონაცემების საფუძველზე და ითვალისწინებს არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებზე გაწეულ ისტორიულ ზარალს. გაანგარიშებისას LGD-ის განცალკევებული ნაწილის აღდგენა გამორიცხულია გაანგარიშებიდან. LGD გამოხატულია როგორც EAD-ის პროცენტი.

ზარალი უზრუნველყოფილი ვალდებულების ლიკვიდაციის შემთხვევაში (LGL)
ზარალი ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს ვალდებულების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ ვალდებულების დეფოლტის შემთხვევაში. ლიკვიდაციის შემთხვევაში ზარალის გამოთვლისას გათვალისწინებულია სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი, რომელიც კორექტირდება უზრუნველყოფისთვის გამოყენებული უძრავმოძრავი ქონების გაყიდვის დროის, უძრავი ქონების ფასის ინდექსის, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთისა და უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვებიდან მოსალოდნელი შემოსავლის კოეფიციენტის მიხედვით. არაუზრუნველყოფილი დაქვემდებარებებისთვის აღებულია 100% -იანი LGL.

საშუალო LGL კოეფიციენტები გამოითვლება ხუთი LTV დიაპაზონისთვის ცალ-ცალკე საცალო და არასაცალო მსესხებლებისთვის, რომლებიც შემდეგ ენიჭება თითოეულ დაქვემდებარებას LTV დიაპაზონის მიხედვით, რომლის დაქვემდებარება ვარდნას განიცდის.

გაყიდვების ხარჯების გაანგარიშება
ბანკი განიხილავს შემდეგ გაყიდვების ხარჯებს, რომლებიც დაკავშირებულია მიღებული უზრუნველყოფის გაყიდვასთან.

თუ ბანკის მოთხოვნა 15,000 ლარზე მეტია, ბანკი მიმართავს არბიტრაჟს. 15,000 ლარზე ნაკლები მოთხოვნებისთვის ბანკი მიმართავს სასამართლოს.

საარბიტრაჟო საქმეებთან დაკავშირებული

ხარჯები

დღგ	18%	როდესაც მოთხოვნა x 1.18 ნაკლებია უზრუნველყოფის ღირებულებაზე ასეთ შემთხვევაში დღგ გამოითვლება მოთხოვნიდან და პირიქით.
საარბიტრაჟო მოსაკრებელი		დღგ-ის ჩათვლით, შენიშვნა: მინ. ფასი არის 236 ლარი (ზეპირი მოსმენის გარეშე) /590 ლარი (ზეპირი მოსმენის საფუძველზე)/708 ლარი ზეპირი მოსმენა, რომელიც შედგება 3 არბიტრისგან მაქსიმალური ფასი 15,000 ლარი. ბანკს აქვს შემდეგი მიდგომა ხელშეკრულებებში: როდესაც მოთხოვნა არის ≤50,000 ბანკი აგრძელებს ზეპირი მოსმენის გარეშე (ანუ მინიმალური ფასი 236 ლარი)/როდესაც მოთხოვნა არის >50,000 ბანკი მიდის ზეპირ მოსმენაზე, რომელიც შედგება 3 არბიტრისგან (ანუ მინიმალური ფასი 708 ლარი).
სააპელაციო სასამართლოს	3%	
საფასური	150 ლარი	
საფასური გადახდილი აღსრულებისთვის	2%	მთლიანი მოთხოვნიდან (ძირი + საარბიტრაჟო მოსაკრებელი + სააპელაციო სასამართლო მოსაკრებელი)
სააღსრულებო ბიუროს მიერ აღებული საფასური	5%	აუქციონზე გასაყიდი ფასიდან

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

სასამართლო საქმეებთან დაკავშირებული ხარჯები

(ათას ქართულ ლარში)

დღგ	18%	როდესაც მოთხოვნა x 1.18 ნაკლებია უზრუნველყოფის ღირებულებაზე ასეთ შემთხვევაში დღგ გამოითვლება მოთხოვნიდან და პირიქით.
სასამართლო გადასახადი	3%	მინიმალური ფასი: 100 ლარი, მაქსიმალური ფასი: 5,000 ლარი
საფასური გადახდილი აღსრულებისთვის	2%	მთლიანი მოთხოვნიდან (ძირითადი)
სააღსრულებო ბიუროს მიერ აღებული საფასური	5%	აუქციონზე გასაყიდი ფასიდან

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR)

ბანკი მუდმივად აკონტროლებს ყველა აქტივს, რომელიც ექვემდებარება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალებს. საკრედიტო რისკის ზრდის მნიშვნელობის შეფასებისას და იმის შეფასებისას ექვემდებარება თუ არა ინსტრუმენტი 12 -თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, თუ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, ბანკი ადარებს საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებულ დეფოლტის რისკს და თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის დეფოლტის მოხდენის რისკს. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოსავლენად ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, ბანკი ახორციელებს სხვადასხვა ფაქტორების ჰოლისტიკურ ანალიზს, მათ შორის იმ ფაქტორებს, რომლებიც სპეციფიკურია კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მსესხებლისთვის.

ანალიზი მოიცავს რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ინფორმაციის გათვალისწინებას ბანკის ისტორიულ გამოცდილებაზე, საკრედიტო რისკების შეფასებასა და საპროგნოზო ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის შემთხვევაში ბანკი ინდივიდუალურად აფასებს, არსებობს თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ან გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, რათა აღიაროს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი დაქვემდებარებები გათვალისწინებულია ჯგუფთან მიმართებაში, რომელიც აღემატება ბანკის პირველადი კაპიტალის 1%-ს. ბანკი ერთობლივად აფასებს სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი და სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანია, მაგრამ რომლებზეც არ არსებობს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ობიექტური მტკიცებულება.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხები

SICR-ის გამოვლენის პროცესი ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი დაქვემდებარებებისთვის მოიცავს ხარისხობრივი ტესტირების ჩატარებას. ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების SICR- ის შესაფასებლად, ბანკმა დაადგინა ზოგადი გამომწვევი მოვლენები ყველა სახის დაქვემდებარებისთვის, კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები არასაცალო მსესხებლებისთვის და კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები საცალო მსესხებლებისთვის. ზოგადი გამომწვევი მოვლენები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით:

- მაკროეკონომიკური, მარეგულირებელი, პოლიტიკური ან ტექნოლოგიური პერსპექტივის გაუარესება კონკრეტული მსესხებლისთვის ან მსესხებელთა ჯგუფისთვის;
- არასასურველი ცვლილებები იმ სექტორში ან დარგის პირობებში, სადაც მსესხებელი ოპერირებს

სპეციფიური გამომწვევი მოვლენები არასაცალო მსესხებლებისთვის მოიცავს:

- მსესხებლების ფინანსური საქმიანობის შედეგების გაუარესება, რაც რაოდენობრივად განისაზღვრება ფინანსური კოეფიციენტების უარყოფითი ცვლილებებით;
- ვადაგადაცილება 30 დღეზე მეტით, მაგრამ 90 დღეზე ნაკლებით;

- ► რესტრუქტურიზაციები, რომლებიც რომ არ განხორციელებულიყო, არ გამოიწვევდა ინსტრუმენტის 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებას;
- ► ხელშეკრულების დარღვევა;
- ► ბიზნესის ან ქონების გადამწყვეტი ნაწილის გაყიდვა, რომელიც აუცილებელია მსესხებლისთვის მოგების გამომუშავების ოპერაციებისთვის;
- ► თაღლითობა მსესხებლის ბიზნესში და ა.შ.

25 რისკის მართვა კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

თუ გამოვლენილია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, არსებობის მანძილზე ECL-ის გაანგარიშებისთვის ფასდება, საკმარისია თუ არა მსესხებლის მომავალი ფულადი ნაკადების შემოდინებები სხვადასხვა სცენარის შემთხვევაში ფულადი სახსრების გადინებების დასაფარად. მსესხებლის ფულადი ნაკადების ანალიზი მოიცავს დარგის არსებული და პროგნოზირებული ტენდენციების ანალიზს, რომლის ფარგლებშიც მსესხებელი მუშაობს. გაუფასურების ოდენობა ფასდება, როგორც სხვაობა საკრედიტო ხაზის საბალანსო ღირებულებასა და სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის, რომელიც დისკონტირებულია საკრედიტო ხაზის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადები მოიცავს ნებისმიერ მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს მსესხებლის საოპერაციო საქმიანობიდან, სახსრების სხვა წყაროებს და უზრუნველყოფის ლიკვიდაციიდან მოსალოდნელ შემოსავალს, შესაბამისობის შემთხვევაში.

ჯგუფურად შეფასებული სესხები

არასაცალო დაქვემდებარებები, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი, SICR-ისთვის ფასდება ვადაგადაცილებული დღეების (30-დან 90 დღემდე) მიხედვით, ან იმის მიხედვით, რესტრუქტურიზებულები არიან ისინი თუ არა, ასევე სხვადასხვა ფინანსური კოეფიციენტების გაუარესების მიხედვით (სესხის მომსახურების კოეფიციენტი (PTI), ვალის მომსახურების დაფარვის კოეფიციენტი (DSCR).

საცალო მსესხებლებისთვის სპეციფიკური გამომწვევი მოვლენები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: სესხის ვადაგადაცილება 30 დღეზე მეტით, მაგრამ 90 დღეზე ნაკლებით, დაქვემდებარების რესტრუქტურიზაცია, რომელიც თუ არ განხორციელდა, გამოიწვევს ინსტრუმენტის 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებას, PTI კოეფიციენტის გაუარესება და ა.შ.

გაუფასურების ერთობლივად შეფასების მიზნით, ფინანსური ინსტრუმენტები დაჯგუფებულია ერთგვაროვან პულებში აქტივების ტიპების მიხედვით - იქნება ეს ინსტრუმენტი საცალო თუ არასაცალო, და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის (LTV) საფუძველზე. LTV კოეფიციენტების საფუძველზე ფინანსური ინსტრუმენტები დაჯგუფებულია ხუთ LTV ჯგუფად.

საკრედიტო ხაზების ჩამოწერა:

ბანკმა შეიმუშავა მსესხებლების მიმართ რისკის ზემოქმედების ჩამოწერის მეთოდოლოგია, კერძოდ:

- არაუზრუნველყოფილი ფინანსური ინსტრუმენტი ექვემდებარება ჩამოწერას, თუ ვადაგადაცილებული დღეები აღემატება 360 დღეს;
- უზრუნველყოფილი ფინანსური ინსტრუმენტი ექვემდებარება ჩამოწერას, თუ ვადაგადაცილებული დღეები აღემატება 720 დღეს.

სახაზინო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები

ბანკის სახაზინო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები და კონტრაჰენტები მოიცავს ფინანსური მომსახურების ინსტიტუტებს, ბანკებს, კორპორაციებს და საქართველოს და თურქეთის მთავრობებს.

დეფოლტის ალბათობები ენიჭება ემიტენტებს ან ბანკებს გარე რეიტინგის დეფოლტის განაკვეთების მიხედვით. მინიმალური PD დადგენილია 0.03%-ზე ბაზელის მიხედვით. ბაზელის დოკუმენტის ფუძემდებლური მიდგომის მიხედვით LGD აღებულია 47.81%-ზე. კორპორაციულ ფასიან ქაღალდებზე LGD აღებულია 47.81%-ზე. EAD წარმოადგენს ზოგიერთი დაუფარავი ძირითადი თანხისა და დარიცხული

(ათას ქართულ ლარში)

პროცენტის ჯამს ფასიანი ქაღალდების, სუვერენული ობლიგაციებისა და ბანკთაშორისი დაქვემდებარებების შემთხვევაში.

საპროგნოზო ინფორმაცია და მრავალგვარი ეკონომიკური სცენარი

მის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში ბანკი ეყრდნობა შემდეგ საპროგნოზო ინფორმაციას, როგორც ეკონომიკურ ამოსავალ მონაცემებს, ასეთია:

- მშპ-ს ზრდა
- სავალუტო კურსები

25 რისკის მართვა კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ბანკი ითვლის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ინდივიდუალურად ყველა ფინანსურ აქტივზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება სამი (საწყისი 50%, აღმავალი 25% და დაღმავალი 25%) სცენარისთვის და შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება სამივე სცენარის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების შეწონილი ჯამის სახით.

მიუკერძოებელი, ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მოითხოვს საპროგნოზო ინფორმაციის ჩართვას, რომლის მიღება შესაძლებელია ზედმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. საპროგნოზო ინფორმაციის მიზნებისთვის ბანკი განსაზღვრავს სამ მაკრო სცენარს. სცენარები განისაზღვრება, როგორც ეკონომიკის მდგომარეობის საბაზისო (სავარაუდოდ), აღმავალი (უკეთესი, ვიდრე სავარაუდოა) და დაღმავალი (სავარაუდოზე უარესი) სცენარები. საბაზისო მაკროეკონომიკური სცენარის წარმოებისთვის ბანკი ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნული ბანკის პროგნოზებს.

ქვემოთ მოცემული ცხრილები გვიჩვენებს საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადების/დაშვებების მნიშვნელობებს, რომლებიც გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლებისათვის თითოეულ ეკონომიკურ სცენარში.

„მომდევნო წლების“ მაჩვენებლები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალოს და, შესაბამისად, იგივეა თითოეული სცენარისთვის, 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სცენარი	მინიჭებული ალბათობები, %	2024	2025	2026	2027	მომდევნო წლები
მშპ-ს ზრდა, %							
	აღმავალი	25%	8.7%	7.0%	6.0%	6.0%	6.0%
	საბაზისო	50%	8.7%	4.9%	5.8%	5.7%	5.7%
	დაღმავალი	25%	8.7%	2.0%	3.0%	5.0%	5.0%
ლარი/აშშ დოლარის გაცვლითი კურსი, % ცვლილება							
	აღმავალი	25%	0.0%	2.0%	3.0%	0.0%	0.0%
	საბაზისო	50%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	დაღმავალი	25%	0.0%	-15.0%	0.0%	5.0%	5.0%

(ათას ქართულ ლარში)

„მომდევნო წლების“ მაჩვენებლები არმოადგენს 31 დეკემბრის მდგომარეობით:
თითოეული სცენარისთვის, 2023 წლის ლვადიან საშუალო და, შესაბამისად, იგივეა

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მინიჭებული ალბათობები, %	2023	2024	2025	2026	მომდევნო წლები
მშპ-ს ზრდა, %							
	აღმავალი	25%	6.0%	6.5%	5.5%	5.0%	5.0%
	საბაზისო	50%	6.0%	5.0%	4.5%	5.0%	5.0%
	დაღმავალი	25%	6.0%	3.0%	4.0%	5.0%	5.0%
ლარი/აშშ დოლარის ცვლილება, %							
	აღმავალი	25%	0.0%	3.0%	2.0%	0.0%	0.0%
	საბაზისო	50%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	დაღმავალი	25%	0.0%	-15.0%	0.0%	5.0%	5.0%

25 რისკის მართვა კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

„მომდევნო წლების“ მაჩვენებლები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალოს და, შესაბამისად, იგივეა თითოეული სცენარისთვის, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მინიჭებული ალბათობები, %	2022	2023	2024	2025	მომდევნო წლები
მშპ-ს ზრდა, %	აღმავალი	25%	10.0%	6.0%	5.0%	5.0%	5.0%
	საბაზისო	50%	10.0%	4.0%	5.5%	5.0%	5.0%
	დაღმავალი	25%	10.0%	2.0%	4.0%	5.0%	5.0%
ლარი/აშშ დოლარის გაცვლითი კურსი, % ცვლილება							
	აღმავალი	25%	0.0%	2.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	საბაზისო	50%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	დაღმავალი	25%	0.0%	-15.0%	5.0%	5.0%	5.0%

(f) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ბანკს არ აქვს საკმარისი ლიკვიდური ფინანსური რესურსები ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესასრულებლად, რომლებიც ანგარიშსწორდება ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდებით. ლიკვიდობის რისკი წარმოიქმნება იმის გამო, რომ ბანკმა შეიძლება ვერ შეასრულოს თავისი გადახდის ვალდებულებები, როდესაც მათი გადახდის დრო დადგება, ფულადი ნაკადების დროულობის

(ათას ქართულ ლარში)

შეუსაბამობის შედეგად, როგორც ნორმალურ, ასევე სტრესულ ვითარებაში. ბანკი ლიკვიდობას მართავს იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოს თანხების ხელმისაწვდომობა ნებისმიერ დროს, რათა შეასრულოს ყველა ფულადი ნაკადის ვალდებულება, როგორც კი ამის დრო დადგება. ლიკვიდურობის პოლიტიკა გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

ბანკი ცდილობს აქტიურად შეუწყოს ხელი დივერსიფიცირებული და სტაბილური დაფინანსების ბაზას, რათა შეძლოს სწრაფად და ეფექტურად უპასუხოს გაუთვალისწინებელ ლიკვიდურობის მოთხოვნებს.

ლიკვიდობის მართვის პოლიტიკა მოითხოვს:
► მრავალფეროვანი დაფინანსების წყაროების შენარჩუნებას;
► ვალების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვას;
► ვალის დაფინანსების გეგმების შენარჩუნებას;
► ლიკვიდობის კოეფიციენტების მონიტორინგს მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად

ლიკვიდობის მდგომარეობას მონიტორინგს უწევს ფინანსური მართვის განყოფილება და რისკების მართვის განყოფილება. ნორმალურ საბაზრო პირობებში, ინფორმაცია ლიკვიდობის პოზიციის შესახებ ხელმძღვანელობას წარედგინება ყოველკვირეულად. ლიკვიდობის მართვის შესახებ გადაწყვეტილებებს იღებს ALCO, ხოლო სახაზინო განყოფილება მათ ახორციელებს. გარდა ამისა, ბანკი რეგულარულად აკონტროლებს ლიკვიდობის კოეფიციენტს, რომელიც გამოითვლება ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილები აჩვენებს არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს ვალდებულებებზე და კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებზე მათი ყველაზე ადრეული სახელშეკრულებო დაფარვის ვადის საფუძველზე. მთლიანი შემოდინება, რომელიც წარმოდგენილია ცხრილებში, არის სახელშეკრულებო, არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსურ ვალდებულებაზე ან კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებაზე. გაცემული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისთვის გარანტიის მაქსიმალური ოდენობა გადანაწილდება ყველაზე ადრეულ პერიოდზე, რომელშიც გარანტიის მოთხოვნაა შესაძლებელი.

25 რისკის მართვა კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი არის შემდეგი:

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ მთლიანი თანხის გადინება	საბალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(45,489)	(56,928)	(37,234)	-	-	-	(139,651)	(138,444)
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	(82,174)	(10,560)	(8,261)	(18,703)	(1,543)	(126)	(121,367)	(120,318)
სხვა ნასესხები სახსრები	-	(3,706)	(6,985)	(10,950)	(57,244)	-	(78,885)	(70,186)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(3,182)	(126)	(190)	(379)	(3,032)	(1,263)	(8,172)	(7,583)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(130,845)	(71,320)	(52,670)	(30,032)	(61,819)	(1,389)	(348,075)	(336,531)
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	(160,180)	-	-	-	-	-	(160,180)	-

(ათას ქართულ ლარში)

25 რისკის ,

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი არის შემდეგი:

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ მთლიანი თანხის გადინება	საბალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(48,825)	(22,980)	(38,970)	-	-	-	(110,775)	(109,832)
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	(101,616)	(24,651)	(17,450)	(21,420)	(9,659)	(363)	(175,159)	(173,122)
სახსრები სხვა ნასესხები	-	(2,465)	(7,369)	(9,531)	(23,862)	-	(43,227)	(39,233)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(2,112)	(116)	(175)	(350)	(2,802)	(1,868)	(7,423)	(6,765)
	(121,194)	-	-	-	-	-	(121,194)	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(152,553)	(50,212)	(63,964)	(31,301)	(36,323)	(2,231)	(336,584)	(328,952)
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები								

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი არის შემდეგი:

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ მთლიანი თანხის გადინება	საბალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(39,837)	(14,928)	(29,439)	-	-	-	(84,204)	(83,628)
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	(121,641)	(7,203)	(12,804)	(7,291)	(916)	(121)	(149,976)	(149,293)
სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	(2,194)	-	(65,790)	-	(67,984)	(57,050)
სხვა ფინანსური								

(ათას ქართულ ლარში)

მართვა კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ვალდებულებები	(3,554)	(88)	(132)	(268)	(2,334)	(2,427)	(8,803)	(6,721) სულ ფინანსური
ვალდებულებები	(165,032)	(22,219)	(44,569)	(7,559)	(69,040)	(2,548)	(310,967)	(296,692) საკრედიტო ხასიათის
ვალდებულებები								
	(95,990)	-	-	-	-	-	(95,990)	-

მომხმარებლების ანგარიშებზე შეტანილი ვადიანი ანაბრები კლასიფიცირდება დარჩენილი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადების მიხედვით, თუმცა, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მიხედვით, ფიზიკურ პირებს უფლება აქვთ ანაბრები გაიტანონ ვადაზე ადრე, თუ ისინი ნაწილობრივ ან მთლიანად დათმობენ თავიანთ უფლებას დარიცხულ პროცენტზე, ხოლო ბანკი ვალდებულია გადაიხადოს ასეთი ანაბრები მეანაბრის მოთხოვნისთანავე. ბანკის ანაბრების შენარჩუნების ისტორიიდან გამომდინარე, ხელმძღვანელობა არ მოელის, რომ ბევრი მომხმარებელი მოითხოვს ანაბრის გადახდას ადრეული თარიღით.

რისკის მართვა

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აღნიშნული ანაბრები მათი დარჩენილი დაფარვის ვადების მიხედვით 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

31 დეკემბერი 2024			
31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022		
		8,495	10,000	7,724
		5,099	3,729	6,591
მოთხოვნამდე და 1 თვეზე		4,806	10,714	7,543
ნაკლები 1-დან 3 თვემდე		280	5,425	88
3-დან 12 თვემდე				
1-დან 5 წლამდე სულ ანაბრები		18,680	29,868	21,946

ბანკი არ იყენებს ქვემოთ ჩამოთვლილ არადისკონტირებული დაფარვის ვადის ანალიზს ლიკვიდობის სამართავად, რადგან ის აჩვენებს მხოლოდ სახელშეკრულებო პირობებს და არ ითვალისწინებს ინსტრუმენტების რეალურ მოსალოდნელ ქცევას. ამის ნაცვლად, ბანკი აკვირდება ლიკვიდობის სხვაობების ანალიზს მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით, მაგალითად, არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების განმარტების მიზნებისთვის, მოთხოვნამდე დეპოზიტების განთავსება ხდება მოთხოვნამდე კალათში, ამასთან ნებისმიერი მათგანი შეიძლება გათვალისწინებული იყოს განსხვავებულ დროის კალათში, რეალური მოლოდინების შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზი, მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით:

(ათას ქართულ ლარში)

25 რისკის

	მოთხოვნამდე				დაფარვის		
და 1 თვეზე 1-დან							
	47,606	-	-	-	-	-	47,606
	40,896	-	-	-	-	-	40,896
	2,976	-	-	-	-	-	2,976
	-	-	7,002	46,236	-	-	53,238
	14,466	69,359	146,257	67,543	25,976	-	323,601
	-	-	-	-	-	9,823	9,823
	-	-	-	-	-	3,823	3,823
	1,495	-	-	-	-	1,349	2,844
	107,439	69,359	153,259	113,779	25,976	14,995	484,807
	45,444	56,543	36,457	-	-	-	138,444
	82,163	10,438	26,260	1,331	126	-	120,318
	-	2,430	15,542	52,214	-	-	70,186
	-	-	-	-		670	670
	4,353	101	460	2,668	1,226	-	8,808
	131,960	69,512	78,719	56,213	1,352	670	338,426
	(24,521)	(153)	74,540	57,566	24,624	14,325	146,381

3 3-12 1-დან 5 5 წელზე ვადის ნაკლები თვემდე თვემდე წლამდე მეტი გარეშე სულ

აქტივები ფულადი სახსრები და მათი
ეკვივალენტები სავალდებულო

(ათას ქართულ ლარში)

მართვა კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

რეზერვები სებ-ში საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული
კორპორაციული ობლიგაციები მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ძირითადი საშუალებები,
არამატერიალური აქტივები და აქტივები
გამოყენების უფლებით მოგების
გადასახადის აქტივი სხვა აქტივები
სულ აქტივები

ვალდებულებები ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ ვალდებულებები
მომხმარებლების მიმართ სხვა ნასესხები
სახსრები გადავადებული საგადასახადო
ვალდებულებები სხვა
ვალდებულებები სულ ვალდებულებები წმინდა პოზიცია

რისკის მართვა

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზი, მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნამდე				დაფარვის	
და 1 თვეზე	1-დან 3	3-12	1-დან 5	5 წელზე	ვადის ნაკლები	თვემდე	თვემდე	წლამდე	მეტი	გარეშე	სულ

(ათას ქართულ ლარში)

აქტივები ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	77,287	-	-	-	-	-	77,287
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	35,988	-	-	-	-	-	35,988
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	4,947	929	5,662	-	-	-	11,538
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	-	-	8,197	50,133	-	-	58,330
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	22,783	60,821	118,694	53,598	14,591	-	270,487
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით	-	-	-	-	-	8,134	8,134
მოგების გადასახადის აქტივი	-	-	-	-	-	74	74
სხვა ფინანსური	1,499	-	-	-	-	1,349	2,848
აქტივები სულ აქტივები	142,504	61,750	132,553	103,731	14,591	9,557	464,686
ვალდებულებები							
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	48,811	22,731	38,290	-	-	-	109,832
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	101,601	24,408	37,786	9,048	279	-	173,122
სხვა ნასესხები სახსრები	-	2,044	14,911	22,278	-	-	39,233
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	-	-	-	-	-	641	641
სხვა ვალდებულებები	3,184	90	408	2,356	1,762	-	7,800
სულ ვალდებულებები	153,596	49,273	91,395	33,682	2,041	641	330,628
წმინდა პოზიცია	(11,092)	12,477	41,158	70,049	12,550	8,916	134,058

25 რისკის ,

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზი, მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დაფარვის ვადის გარეშე	სულ

(ათას ქართულ ლარში)

მართვა კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

აქტივები ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	57,785	-	-	-	-	-	57,785
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	39,030	-	-	-	-	-	39,030
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით	996	-	-	1,357	-	-	2,353
შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	-	11,485	5,004	20,648	-	-	37,137
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	53,441	25,512	97,623	61,398	32,043	-	270,017
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით	-	-	-	-	-	6,988	6,988
სხვა აქტივები სულ აქტივები	1,447	-	-	-	-	1,349	2,796
	152,699	36,997	102,627	83,403	32,043	8,337	416,106
ვალდებულებები ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ			-	-	-		
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	54,513	29,115				-	83,628
სხვა ნასესხები სახსრები გადავადებული	121,625	7,165	19,486	896	121	-	149,293
საგადასახადო ვალდებულებები სხვა ვალდებულებები სულ ვალდებულებები	-	2,184	6,620	6,413	41,833	-	57,050
წმინდა პოზიცია	-	-	-	-	-	764	764
	2,775	125	461	4,142	521	-	8,024
	178,913	38,589	26,567	11,451	42,475	764	298,759
	(26,214)	(1,592)	76,060	71,952	(10,432)	7,573	117,347

შესაბამისობა კოვენანტებთან

ბანკი ექვემდებარება საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებთან გაფორმებულ სასესხო ხელშეკრულებებთან დაკავშირებულ გარკვეულ ფინანსურ და არაფინანსურ კოვენანტებს (იხ. შენიშვნა 17). აღნიშნულ კოვენანტებთან შეუსაბამობამ შეიძლება გამოიწვიოს უარყოფითი შედეგები ბანკისთვის მათ შორის სავალდებულო წინასწარი დაფარვა და დეფოლტის გამოცხადება. ბანკი შესაბამისობაში იყო აღნიშნულ კოვენანტებთან 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის.

რისკის მართვა

(g) საოპერაციო და ბიზნეს რისკები

საოპერაციო რისკი არის სისტემის გაუმართაობის, ადამიანური შეცდომების, თაღლითობის და გარე მოვლენების შედეგად წარმოქმნილი ზარალის რისკი. როდესაც კონტროლი ვერ ფუნქციონირებს ეფექტურად, საოპერაციო რისკებმა შეიძლება ზიანი მიაყენოს რეპუტაციას, გამოიწვიოს სამართლებრივი ან რეგულირების შედეგები, ან გამოიწვიოს ფინანსური ზარალი. ბანკი არ მოელის ყველა საოპერაციო რისკის აღმოფხვრას, მაგრამ ის ცდილობს ამ რისკების მართვას კონტროლის სტრუქტურის მეშვეობით, პოტენციურ რისკების მონიტორინგისა და მათზე რეაგირების გზით. კონტროლი მოიცავს მოვალეობათა ეფექტურ განაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, პერსონალის განათლებას და შეფასების პროცედურებს, როგორიცაა შიდა აუდიტის გამოყენება.

26 საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები

ბანკს აქვს მიმდინარე საკრედიტო ხასიათის დაუფარავი ვალდებულებები, რომლებიც უკავშირდება სესხების გაცემას. ეს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები წარმოდგენილია ოვერდრაფტის სახით.

ბანკი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს თავისი კლიენტების მიერ მესამე მხარეების წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების უზრუნველყოფის მიზნით. აღნიშნულ ხელშეკრულებებში გათვალისწინებულია ფიქსირებული ლიმიტი და მათი ვადა, როგორც წესი ხუთ წლამდე გრძელდება.

ბანკი საკრედიტო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიების გაცემისას საკრედიტო რისკის მართვის იმავე პოლიტიკასა და პროცედურებს იყენებს, როგორსაც - მომხმარებლებზე სესხების გაცემისას.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების სახელშეკრულებო თანხები წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში კატეგორიების მიხედვით. საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების თანხები იმ დაშვებითაა წარმოდგენილი, რომ ეს თანხები სრულად არის გაცემული. ცხრილში მოცემული გარანტიების თანხები წარმოადგენს მაქსიმალურ სააღრიცხვო ზარალს, რომლის აღიარებაც მოხდებოდა საანგარიშგებო თარიღისთვის, თუ კონტრაჰენტები ვერ დააკმაყოფილებდნენ მათ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს.

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
	160,180	121,194	95,990
სახელშეკრულებო ოდენობები			
აუთვისებელი ოვერდრდაფტები	-	48	54
აკრედიტივები	-	-	1,210
გარანტიები	160,180	121,146	94,726
სულ საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები			

ზემოთ წარმოდგენილი მთლიანი დაუფარავი სახელშეკრულებო საკრედიტო ვალდებულებები, არ წარმოადგენს თანხის აუცილებლად გადინების ვალდებულებას, ვინაიდან აღნიშნულს შეიძლება ვადა გაუვიდეს ან იქნეს შეწყვეტილი ბანკის მხრიდან დაფინანსების გარეშე.

მართვა კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

აღნიშნული საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებიდან, 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 137,448 ათასი ლარი არის შვიდი ბანკის მიმართ (2023 წლის 31 დეკემბერი: 89,073 ათასი ლარი, 2022 წლის 31 დეკემბერი: 67,218 ათასი ლარი). აღნიშნული დაქვემდებარება წარმოადგენს ბანკის მიმართ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან კონცენტრაციას.

საკრედიტო ხასიათის ყველა ვალდებულება განაწილებულია 1-ელ სტადიაზე. საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებისთვის აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 418 ათასი ლარი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 438 ათასი ლარი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: 387 ათასი ლარი) და წლის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ მომხდარა.

27 პირობითი ვალდებულებები

(a) სასამართლო დავა

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირების პირობებში ბანკის მიმართ ხორციელდება სამართლებრივი ქმედებები და საჩივრები. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ვალდებულების მაქსიმალური რაოდენობა, რაც კი შეიძლება წარმოიშვას ასეთი სამართლებრივი ქმედებების ან საჩივრების შედეგად, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, არ იქონიებს მნიშვნელოვან უარყოფით გავლენას ფინანსურ ან მომავალ საოპერაციო შედეგებზე.

(b) საოპერაციო გარემო

როგორც განვითარებადი ბაზარი, საქართველოს არ აქვს კარგად განვითარებული ბიზნეს და მარეგულირებელი ინფრასტრუქტურას, რომელიც ზოგადად არსებობს უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკაში. საქართველოში განხორციელებული ოპერაციები შესაძლოა იყოს ისეთი რისკის შემცველი, რაც ჩვეულებრივ არ ასოცირდება განვითარებულ ბაზრებთან. თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ გადადგა რამდენიმე ქმედითი ნაბიჯი, რამაც დადებითი გავლენა იქონია ქვეყნის მთლიან საინვესტიციო გარემოზე, კერძოდ, განხორციელდა რეფორმები, რომლებიც საჭიროა გამართული საბანკო, სასამართლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების შესაქმნელად. ეს მოიცავს ახალი საკანონმდებლო რეგულირებების მიღებას, მათ შორის ახალ საგადასახადო კოდექსსა და პროცედურულ ნორმებს. ხელმძღვანელობის აზრით, ეს ნაბიჯები ხელს უწყობს საქართველოში, ბიზნესის წარმოებისას რისკების შემცირებას.

არსებული ტენდენციის, რომელიც მიმართულია ბიზნეს გარემოს საერთო გაუმჯობესებისაკენ, შენარჩუნება მოსალოდნელია. საქართველოს ეკონომიკის სამომავლო სტაბილურობა მეტწილად დამოკიდებულია ამ რეფორმებსა და განვითარებებზე, ასევე მთავრობის მიერ განხორციელებული ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული ზომების ეფექტურობაზე. თუმცა, საქართველოს ეკონომიკა დამოკიდებულია მსოფლიოს სხვა წერტილებში მიმდინარე საბაზრო კრიზისსა და ეკონომიკური განვითარების შენელებაზე.

(c) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოს საგადასახადო სისტემა აგრძელებს განვითარებას და ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ზოგჯერ ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს ინტერპრეტირებული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი ორგანოების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საურავების და პროცენტის დაკისრების უფლება. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევის ჩადენის წლის დასრულებიდან გასულია სამი წელი.

ამ ვითარებამ შესაძლოა წარმოშვას საგადასახადო რისკები, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით მნიშვნელოვანია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების გათვალისწინებით. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს ბანკისეული ინტერპრეტაციისაგან და მათ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ ფინანსურ მდგომარეობაზე, თუ საგადასახადო ორგანო შეძლებს საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირებას.

28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბასს 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ მხარეები არიან საერთო კონტროლის ქვეშ ან ერთ მხარეს აქვს უნარი გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას, გათვალისწინებულია ურთიერთობის არსი და არა მხოლოდ მისი სამართლებრივი ფორმა.

(ათას ქართულ ლარში)

28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

(a) ოპერაციები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან

სულ ანაზღაურება, რომელიც შეტანილია პერსონალის ხარჯებში 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის არის შემდეგი:

2024	2023	2022	დასაქმებულთა	მოკლევადიანი	გასამრჯელოები
2,573		2,150	1,863		

(b) ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

2024 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი მოგების ან ზარალის ოპერაციების ოდენობები შემდეგია:

	მშობელი	პირდაპირი ქვეშ მყოფი კომპანია	საერთო კონტროლის უმაღლესი რანგის საწარმოები	სხვა დაკავშირებული ხელმძღვანელობა	მხარეები
	აქტივები			ფულადი სახსრები და მათი	
ეკვივალენტები	17	94	-	- მომხმარებლებზე გაცემული	
სესხები*					
-					
-					
570		-			
		70,908	-	-	-
ვალდებულებები ვალდებულებები					
საკრედიტო დაწესებულებების		-	-	582	16
მიმართ** ვალდებულებები		2,141	-	-	-
მომხმარებლების მიმართ					
სხვა ვალდებულებები					
			51 -		
საპროცენტო შემოსავალი/(ხარჯი)				40	-
საპროცენტო შემოსავალი		(1,333)	-	(10)	(362)
საპროცენტო ხარჯი სხვა ხარჯები		(674)	-	-	-

28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი მოგების ან ზარალის ოპერაციების ოდენობები შემდეგია:

	მშობელი	პირდაპირი ქვეშ მყოფი კომპანია	საერთო კონტროლის უმაღლესი რანგის საწარმოები	სხვა დაკავშირებული ხელმძღვანელობა	მხარეები
	აქტივები			ფულადი სახსრები და მათი	
ეკვივალენტები	906	38	-	- მომხმარებლებზე გაცემული	
სესხები*			-	-	199 -

სს იშბანკი საქართველო
2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ქართულ ლარში)

ვალდებულებები ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ** ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	48,811	-	-	-
სხვა ვალდებულებები	-	-	134	3,923
	1,419	-	-	-
შემოსავალი /(ხარჯი) საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო ხარჯი				
სხვა ხარჯები	-	-	37	-
	(430)	-	(10)	(129)
2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის	(919)	-	-	-

დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი მოგების ან ზარალის ოპერაციების ოდენობები შემდეგია:

	პირდაპირი მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
	10,896	-	-	-
	-	-	23	8,831
	632	-	-	-
	3	-	10	-
	(55)	-	-	(153)
	826	-	-	-
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	34	55	-	-
ბანკებიდან მისაღები თანხები	-	-	114	-

ვალდებულებები ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ** ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ
სხვა ვალდებულებები

შემოსავალი /(ხარჯი) საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო ხარჯი სხვა ხარჯები

* უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის წევრებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შეადგენდა 2 ათას ლარს 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის (2023 წლის 31 დეკემბერი: 1 ათასი ლარი, 2022 წლის 31 დეკემბერი: ნული).

** 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის, პირდაპირი მშობელი კომპანიის დეპოზიტების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადა შემდეგია: 70,908 ათასი ლარი 12 თვეზე ნაკლები დაფარვის ვადით (2023 წლის 31 დეკემბერი:

(ათას ქართულ ლარში)

48,811 ათასი ლარი, 12 თვეზე ნაკლები დაფარვის ვადით; 2022 წლის 31 დეკემბერი: 10,897 ათასი ლარი, 12 თვეზე ნაკლები დაფარვის ვადით).

28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრისთვის, პირდაპირ მშობელ კომპანიაზე გაცემული ფინანსური გარანტიები შეადგენდა 21,594 ათას ლარს (2023 წლის 31 დეკემბერი: 9,372 ათასი ლარი, 2022 წლის 31 დეკემბერი: 2,398 ათასი ლარი). 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 3 ათასი ლარის ოდენობით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იქნა აღიარებული დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული ფინანსური გარანტიებისთვის (2023 წლის 31 დეკემბერი: 1 ათასი ლარი, 2022 წლის 31 დეკემბერი: ნული).

29 სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასის მიახლოება. თუმცა განუსაზღვრელობის გათვალისწინებით და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნას ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებლივ გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის ბანკი ვარაუდობს, რომ საბალანსო ღირებულებები მიახლოებულია მათ სამართლიან ღირებულებასთან.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI)

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც ფასდება შეფასების ტექნიკის ან ფასწარმოქმნის მოდელების გამოყენებით, ძირითადად შედგება არაკოტირებული სავალო ფასიანი ქაღალდებისგან. აღნიშნული ფასიანი ქაღალდები ფასდება მოდელების გამოყენებით, რომლებიც აერთიანებს ბაზარზე არსებულ დაკვირვებად მონაცემებს (მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის აქტიურ ბაზარზე კოტირებული საბაზრო ფასების გამოყენებით).

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

ბანკი სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს ქვემოთ მოცემული სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რომელიც აღნიშნული შეფასებების ფორმირებისას გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას ასახავს:

- დონე 1: აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი) იდენტური აქტივებისა ან ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: ამოსავალი მონაცემები, გარდა კოტირებული ფასებისა, რომლებიც შეტანილია1-ელ დონეში, და რომლებიც ემპირიულია პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან არაპირდაპირ(მაგ. ფასებისგან წარმოებული). ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება შემდეგი მეთოდების გამოყენებით: აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები; ნაკლებად აქტიურ ბაზრებად მიჩნეულ ბაზრებზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რომლებშიც ყველა არსებითი ამოსავალი მონაცემი პირდაპირ ან ირიბად არის დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებიდან.
- დონე 3: არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები. ამ კატეგორიაში შედის ყველა ის ინსტრუმენტი, რომლის შეფასების მეთოდები მოიცავს არადაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაფუძნებულ საწყის პარამეტრებს და არადაკვირვებად საწყის პარამეტრებს, რომლებსაც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვთ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება ანალოგიურ ინსტრუმენტებზე კოტირებული ფასების მიხედვით, რისთვისაც საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებების თუ დაშვებების გამოყენება ინსტრუმენტებს შორის არსებული სხვაობების ასახვის მიზნით. სამართლიანი ღირებულების განმარტების მიზნით, ბანკმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, მახასიათებლებისა და

რისკების და სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით, როგორც ეს ზემოთ არის ახსნილი.

29 სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია შედარება ბანკის ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებისა და სამართლიანი ღირებულებების კლასების მიხედვით. ცხრილი არ შეიცავს არაფინანსური აქტივების, არაფინანსური ვალდებულებების და იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებს, რომელთა სამართლიანი ღირებულება მიახლოებულია საბალანსო ღირებულებასთან.

2024 და 2023 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ ჰქონდა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები.

2022 წლის 31 დეკემბერს:

	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები სულ	-	2,353	-	2,353	2,353
სულ	-	2,353	-	2,353	2,353

30 საანგარიშგებო თარიღის შემდგომი მოვლენები

2025 წელს აღმასრულებელი დირექტორის, ბატონი ჰუსეინ ემრე ილმაზის თანამდებობა ბატონმა ონურ ქუთუქმა დაიკავა.